

Największe i najlepsze firmy doradztwa podatkowego w 2020 r.

Liderami osiągającymi największe wyniki zostały: **PwC, Grupa Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy, BDO** oraz **Parulski i Wspólnicy**. Zwycięzcami o największych osiągnięciach w „sporach podatkowych” są ex aequo: **EY** oraz **Deloitte**, a w „projektach podatkowych” **Sołtysiński Kawecki & Szlęzak** oraz **ALTO Tax**. Wytypowaliśmy też topowych doradców w ośmiu kategoriach

Topowi doradcy podatkowi w 2020 r.

AKCYZA

I miejsce

Paweł Kaczmarek (Grant Thornton)

Doradca podatkowy, posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie akcyzy i prawa celnego, które zdobywał m.in. pracując prawie dwadzieścia lat w administracji celnej. Wykładowca na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, współautor publikacji z zakresu akcyzy i prawa celnego.

Uzasadnienie wyboru:

Kapituła redakcyjna doceniła zrealizowane przez doradcę projekty o wielomilionowej wartości podatkowej i wygrane przed sądem.

Paweł Kaczmarek doradzał m.in. w zakresie podatku akcyzowego trzem znaczącym na rynku przedsiębiorstwom, prowadzącym działalność produkcyjną m.in. na potrzeby walki z COVID-19. Dzięki wsparciu doradcy firmy uzyskały prawo do prowadzenia składu podatkowego lub stosowania zwolnienia z akcyzy.

Doradca uzyskał też precedensowe stanowisko w sprawie zużywania wyrobów zwolnionych od akcyzy. Dzięki temu istotnie zmniejszony został zakres obowiązków akcyzowych (w tym kontrolnych, ewidencyjnych), a co za tym idzie podatnik uzyskał wymierne oszczędności dotyczące działalności w zakresie wyrobów akcyzowych. Sprawa ta może mieć istotne znaczenie również dla innych przedsiębiorców.

Dzięki doradcy podatnik wygrał spór przed NSA w sprawie dotyczącej przedsiębiorstwa, które upadło na skutek – jak ocenił sąd – nieuprawnionego pozbawienia prawa do prowadzenia składu podatkowego. Rozstrzygnięcie to może być podstawą do ubiegania się przez podatnika o odszkodowanie od Skarbu Państwa.

II miejsce ex aequo

dr Jowita Pustuł (J. Pustuł i Współpracownicy)
Doradztwo podatkowo-prawne)
Krzysztof Rutkowski (KDCP)

III miejsce

dr Jacek Matarewicz (Ożóg Tomczykowski)

CIT

I miejsce

Piotr Andrzejak i Sławomir Łuczak
(Sołtysiński Kawecki & Szlęzak)

Piotr Andrzejak, radca prawny, doradca podatkowy, partner w SK&S. Specjalizuje się w polskim i europejskim prawie podatkowym w zakresie VAT i podatków pośrednich, usługach doradztwa celnego, transakcjach M&A w tym w sektorze nieruchomości.

Sławomir Łuczak, radca prawny i partner w SK&S. Specjalizuje się w prawie podatkowym, celnym i dewizowym, w zakresie m.in. międzynarodowego prawa podatkowego, a także w kwestiach podatkowych przy projektach restrukturyzacyjnych oraz konsolidacyjnych.

Uzasadnienie wyboru:

Piotr Andrzejak i Sławomir Łuczak wraz z zespołem prawników kancelarii zrealizowali kilka ważnych i skomplikowanych projektów podatkowych, dotyczących istotnych i unikalnych transakcji, wykazując się przy tym kunsztem prawniczym. Uzyskali również korzystne wyroki w sądach. Opracowali strukturę podatkową związaną z jedną z kluczowych transakcji M&A w zeszłym roku, strukturę organizacyjną, w tym zasady funkcjonowania przepływów pieniężnych, finansowania oraz rozliczeń wewnętrznych wiodącej grupy kapitałowej w swojej branży, strukturę podatkową dla kolejnej unikalnej inwestycji. Reprezentowali też klienta w kontroli celno-skarbowej dotyczącej prawidłowości rozliczeń w CIT. Szczegółów nie możemy ujawnić. Każdy projekt wymagał jednak unikalnego podejścia podatkowego, nie były to bowiem typowe transakcje, oraz współpracy z prawnikami i doradcami z wielu krajów – projekty o charakterze multijurysdykcyjnym. Reprezentacja klientów w sporach o CIT zakończyła się na etapie postępowania kontrolnego. W grę wchodziła zapłata lub uniknięcie kilkudziesięciomilionowego domiaru podatku.

Piotr Andrzejak i Sławomir Łuczak reprezentowali też klientów w ważnych sporach sądowych, zakończonych wygraną dla ich klientów. Chodziło o spory m.in. o: zaniżenie przychodu ze sprzedaży nieruchomości, szacowanie ceny transferowej dla sprzedaży udziałów w spółce nieruchomościowej oraz rozumienie pojęcia rzeczywistego beneficjenta w podatku u źródła.

II miejsce

Grzegorz Niebudek (LTCA)

III miejsce ex aequo

Piotr Chojnacki (DORADCA – LUBLIN)
Marek Sienkiewicz (Deloitte)

SPORY SĄDOWE

I miejsce

Michał Goj (EY)

Doradca podatkowy, partner w zespole Postępowań podatkowych i sądowych w dziale doradztwa podatkowego EY.

Uzasadnienie wyboru:

Michał Goj w zeszłym roku reprezentował podatników w wielu doniosłych i ważnych sporach sądowych, które zakończyły się wygraną dla klientów. Na pierwszy front wysuwa się orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Dong Yang, TSUE (sygn. C-547/18), w którym reprezentował klienta wspólnie m.in. z Dorotą Pokrop z EY. W praktyce Michał Goj reprezentował również podatników w wielu innych sporach, które można zapisać na jego konto.

Przypomnijmy, że w sprawie Dong Yang TSUE potwierdził, że od polskich podatników nie można wymagać szczegółowego weryfikowania relacji pomiędzy ich zagranicznym kontrahentem a spółką zależną takiego kontrahenta ulokowaną w Polsce. Trybunał podkreślił, że sam fakt posiadania takiej spółki w Polsce nie oznacza, że ma ona stałe miejsce prowadzenia działalności.

W kolejnej sprawie (prowadzonej również m.in. z Dorotą Pokrop), NSA skierował pytanie prejudycjalne do TSUE dotyczące zasadności opodatkowania nabycia wewnątrz-wspólnotowego w Polsce w sytuacji, gdy podstawą do jego wykazania miały być wyłącznie fakt podania polskiego numeru VAT na fakturze (sprawa C-696/20).

Michał Goj reprezentował również klientów w kilku ważnych sporach przed polskimi sądami. Chodzi m.in. o sprawę dotyczącą stwierdzenia niezgodności z prawem wyroku sądu administracyjnego.

Do kolekcji wygranych należy zaliczyć wyrok NSA potwierdzający, że organy podatkowe nie mogły przed lipcem 2016 r. stosować przepisów o kosztach w taki sposób, jak już po tej dacie przewiduje klauzula przeciw unikaniu opodatkowania. Doradca zakończył w zeszłym roku również inny istotny spór sądowy. Ze względu na tajemnicę doradcy podatkowego możemy jedynie wskazać, że chodziło również o sprawę z zakresu podatku dochodowego. Doradca reprezentował także podatników w sprawach dotyczących ochrony praw do oprocentowania nadpłat oraz w precedensowej sprawie dotyczącej podatku bankowego.

II miejsce

Artur Nowak (Domański Zakrzewski Palinka)

III miejsce ex aequo

Marek Gizicki (Deloitte)
Tomasz Siennicki i Maciej Zborowski (KNDP)

VAT

I miejsce

Łukasz Karpiesiuk
(SSW Pragmatic Solutions)

Doradca podatkowy, specjalizuje się w doradztwie w zakresie VAT, ulg podatkowych i pomocy publicznej dla inwestorów zagranicznych w Polsce.

Uzasadnienie wyboru:

Kapituła redakcyjna doceniła zarówno realizowane przez doradcę projekty, jak i uzyskanie precedensowego wyroku, który pośrednio przyczynił się do zmiany praktyki fiskusa. Utrwalenie tej praktyki miałoby niekorzystny wpływ na opodatkowanie VAT przy sukcesji międzypokoleniowej. Wyrok sądu był precedensowy i wskazywał na błędne podejście fiskusa. Miało to doniosłe znaczenie społeczne dla szerszego grona podatników, którzy mogliby znaleźć się w podobnej sytuacji. Projekty zrealizowane przez doradcę dotyczyły m.in. zwolnienia z podatku VAT usług osób współzarządzających alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi. Łukasz Karpiesiuk doradzał też w wygranym sporze dotyczącym zastosowania art. 108 ustawy o VAT dotyczącego pustych faktur do domniemanego nadużycia w VAT. Chodziło o outsourcing usług na rzecz podmiotu świadczącego zwolnione usługi finansowe. Sprawa nieprawidłowego zastosowania przepisu o pustych fakturach zakończyła się na etapie odwołania do organu II instancji.

II miejsce

Dorota Pokrop (EY)

III miejsce ex aequo

Andrzej Nikończyk (KNDP)
dr Jacek Matarewicz (Ożóg Tomczykowski)

PODATKI LOKALNE

I miejsce

Paweł Banasik
(Deloitte)

Doradca podatkowy i partner odpowiedzialny za zespół podatku od nieruchomości w Deloitte.

Uzasadnienie wyboru:

Doradca prowadził kilka ważnych projektów, które miały wymierne skutki dla podatników. Zajmował się m.in. doradztwem dla największych zakładów przemysłowych w Polsce (m.in. branża chemiczna, budowlana, energetyczna, wydobywcza i produkcyjna), którego celem było umożliwienie podatnikom skorzystania ze zwolnienia infrastruktury kolejowej z podatku od nieruchomości. Takie podejście potwierdził też NSA w wyrokach, jakie zapadły w 2020 r. Przy okazji przedsiębiorcy zwiększyli swoje zainteresowanie rozwojem transportu kolejowego, który ma istotny wpływ na redukcję emisji CO₂. Doradca był również zaangażowany w doradztwo dla branży narciarskiej, pod kątem zmiany sposobu kwalifikowania wyciągu narciarskiego (celem objęcia podatkiem wyłącznie części budowlanej wyciągu). Potwierdzają to już wygrane postępowania odwoławcze. Sprawy te będą mieć duże znaczenie dla branży narciarskiej. Doradca reprezentował również podatnika w zakończonym na jego korzyść postępowaniu przed NSA. Chodziło o opodatkowanie wiat jako budowli. Korzystne stanowisko sądu w tym zakresie ma niebagatelne znaczenie dla np. zakładów produkcyjnych.

II miejsce

Agata Małecka i Martin Wrbka (KPMG)

III miejsce ex aequo

Michał Nielepkowicz (Thedy & Partners)
Kamil Szczęsny i Sebastian Gumiela (GWW)

MIĘDZYNARODOWE PRAWO PODATKOWE

I miejsce

Jarosław Bieroński
(Sołtysiński Kawecki & Szlęzak)

Radca prawny, doradca podatkowy, starszy partner i szef praktyki prawa podatkowego w SK&S. Specjalizuje się w międzynarodowym prawie podatkowym, planowaniu sukcesji majątku osób fizycznych i doradztwie podatkowym dla korporacji w zakresie wdrażania rozwiązań podatkowych.

Uzasadnienie wyboru:

Kapituła wzięła pod uwagę przede wszystkim doradztwo Jarosława Bierońskiego i jego zespołu przy wielu skompli-

II miejsce

Grzegorz Sprawka (Domański Zakrzewski Palinka)

PIT

I miejsce

Patrycja Goździowska
(SSW Pragmatic Solutions)

Doradca podatkowy, specjalizuje się w kompleksowej obsłudze polskich i zagranicznych przedsiębiorców i inwestorów, prywatnych i instytucjonalnych, w zakresie podatkowych aspektów fuzji i przejęć, planowania struktur kapitałowych i finansowych, restrukturyzacji grup kapitałowych oraz finansowania inwestycji.

Uzasadnienie wyboru:

Doradca zrealizowała kilka projektów i reprezentowała klienta sporze o opodatkowanie podatkiem od dochodów

II miejsce

Bartłomiej Biały (Ożóg Tomczykowski)

kowanych projektach podatkowych, m.in. w sporze między władzami podatkowymi Polski i Francji na tle kraju położenia rezydencji podatkowej polskiego podatnika. Doradzał też w zakresie krajowego i międzynarodowego opodatkowania polskich rezydentów, którzy przenieśli się tymczasowo do innych krajów, a także rezydentów innych państw przebywających w Polsce. Wymagało to połączenia kilku ważnych kwestii: rezydencji podatkowej, międzynarodowego i krajowego opodatkowania dochodów i majątku (m.in. nieruchomości, udziały w spółkach zagranicznych, papiery wartościowe etc.) oraz exit tax. Jarosław Bieroński prowadził też sprawę dotyczącą krajowego i międzynarodowego opodatkowania dochodów spółki i jej udziałowca (polskiego rezydenta) z tytułu inwestycji w nieruchomości w innym kraju UE, w tym doradztwo w zakresie międzynarodowego i krajowego opodatkowania dochodów (w tym podatku CFC) z najmu nieruchomości, z tytułu wypłat z zysku oraz opodatkowania majątku. W kolejnym projekcie opracował strategię założenia fundacji rodzinnej i jej opodatkowania w kraju i za granicą (polskie przepisy w tym zakresie są wciąż na etapie założeń do projektu ustawy).

III miejsce ex aequo

Agata Oktawiec i Andrzej Zubik (PwC)
Łukasz Blak (Certus LTA)

z niezrealizowanych zysków (exit tax) darowizny udziałów w spółce kapitałowej przez polską podatniczkę na rzecz zstępnego będącego nierezydentem. W precedensowym wyroku z 7 października 2020 r. (sygn. akt I SA/Bd 375/20, nieprawomocny) WSA w Bydgoszczy potwierdził, że opodatkowaniu exit tax nie podlega dokonana przez osobę fizyczną na rzecz nierezydenta darowizna udziałów w spółce kapitałowej, nawet wówczas, gdy Polska utraci prawo do późniejszego opodatkowania przychodów (dochodów) uzyskanych ze zbycia tego składnika majątku osobistego. Sąd w pełni podzielił argumenty skargi wykazujące, że z literalnego brzmienia przepisów ustawy wynika, że składniki majątku osobistego osoby fizycznej podlegają opodatkowaniu wyłącznie w przypadku zmiany rezydencji podatkowej. Dodatkowo sąd wyjaśnił, że polskie przepisy o exit tax w zakresie opodatkowania osób fizycznych stanowią przykład błędnej implementacji unijnej dyrektywy. Patrycja Goździowska prowadziła też projekt reorganizacji struktury własnościowej w trzech międzynarodowych grupach kapitałowych, a także utworzenia struktury inwestycyjnej dla zagranicznej osoby fizycznej do efektywnego podatkowo działania na polskim rynku farm fotowoltaicznych.

III miejsce

Bartosz Kubista (GLC)

CENY TRANSFEROWE

I miejsce ex aequo

Piotr Wiewiórka
(PwC)

Jacek Bajger
(KPMG)

Piotr Wiewiórka – doradca podatkowy, partner w dziale prawno-podatkowym PwC.
Jacek Bajger – doradca podatkowy, partner i szef zespołu ds. cen transferowych KPMG w Polsce.

Uzasadnienie wyboru:

Osiągnięcia obu doradców wyróżniały się w zeszłym roku. O szczegółach możemy napisać jedynie częściowo. Piotr Wiewiórka m.in. prowadził projekt dla jednej z wiodących firm w branży TMT działających w Polsce, dotyczący wsparcia w zakresie wyodrębnienia określonego segmentu działalności spółki do odrębnego podmiotu. Uzyskał również kilka uprzednich porozumień cenowych i reprezentował klientów w uzyskaniu kolejnych. Jacek Bajger m.in. doradzał podatnikowi działającemu w branży motoryzacyjnej w zakresie cen transferowych w związku z sytuacją pandemiczną. Projekt dotyczył określenia, czy w przypadku powstania nadzwyczajnych kosztów związanych z koniecznością utrzymania zakładu produkcyjnego w okresie, gdy produkcja jest wstrzymana, mogą one zostać wyłączone z bazy kosztowej uzgodnionej przez strony w tej transakcji w ramach metody koszt plus. Doradca uzyskał też przedłużenie APA dla kolejnego klienta. Kapituła wzięła pod uwagę również inne jego sukcesy z 2020 r., a także wygraną przed WSA w Warszawie.

II miejsce

Ewelina Stamblewska-Urbaniak (CRIDO)

III miejsce ex aequo

Anna Kubicz (LTCA)
Magdalena Marciniak (MDDP)

Najlepsze firmy w 2020 r.

Zwycięzcami w kategorii spory podatkowe zostały: ex aequo **EY i Deloitte** oraz ex aequo **ALTO Tax i KDCP**, a także **PwC**. W kategorii projekty podatkowe: ex aequo **Kancelaria Sołtysiński Kawecki & Szlęzak** oraz **ALTO Tax**, ex aequo **Crido i EY**, a także **PwC**

Łukasz Zalewski
lukasz.zalewski@infor.pl

Wyboru najlepszych firm w obu kategoriach dokonała kapituła redakcyjna. W kategorii spory podatkowe wybraliśmy firmy, które mogły poszczycić się przełomowymi, ważnymi osiągnięciami przed Trybunałem Sprawiedliwości UE, sądami a także przed organami podatkowymi II instancji.

Jeśli chodzi o projekty, doceniliśmy firmy, które zaproponowały i wdrożyły najbardziej nowatorskie, unikalne, przełomowe rozwiązania.

Najlepsi w sporach

Dwie najlepsze firmy – Deloitte i EY – mogły poszczycić się wieloma wygranymi w sądach. Uznaliśmy, że obie zasługują na zwycięstwo w tej kategorii.

Doradcy EY uzyskali w sumie kilkadziesiąt korzystnych dla podatników wyroków, w tym o kluczowym znaczeniu. Doradcy EY reprezentowali spółkę m.in.

przed Trybunałem Sprawiedliwości UE w sprawie Dong Yang (sygn. C-547/18). Wyrok ma istotne znaczenie dla określenia stałego miejsca prowadzenia działalności na potrzeby VAT.

EY wygrał też sprawę przed NSA dotyczącą wykładni art. 15 ust. 1 ustawy o CIT, która zbliżała go do klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, a tym samym rozciągała skutki tej ostatniej na okres przed lipcem 2016 r. oraz spór przed NSA (sygn. akt II FSK 2728/19) dotyczący instrumentalnego wykorzystywania postępowań karnych skarbowych do wydłużania okresów przedawnienia. Ważne orzeczenia zapadły także na gruncie ochrony praw podatników do oprocentowania nadpłat. Doradcy EY skorzystali też z bardzo rzadko stosowanego instrumentu skargi na stwierdzenie niezgodności wyroku NSA z prawem europejskim.

Kapituła redakcyjna doceniła również wygrane

sądowe przez doradców Deloitte’a.

Pełnomocnicy Deloitte w 2020 r. uzyskali korzystne rozstrzygnięcia w blisko 90 sprawach. Reprezentowali podatników m.in. w głównej sprawie przed NSA dotyczącej uprawnienia sądu administracyjnego do badania nadużycia prawa przez organy poprzez wszczynanie postępowań karnych w celu zawieszania biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych. NSA uznał, że w rozpatrywanej sprawie do takiego nadużycia doszło wskutek naruszenia zasady zaufania do organów podatkowych oraz wywodzonej z prawa unijnego oraz konstytucji zasady uzasadnionych oczekiwań, a w konsekwencji, że sporne zobowiązanie podatkowe wygasło.

Równie istotne dla ochrony praw podatników było orzeczenie NSA (sygn. akt II FSK 456/20), w którym sąd uznał, że zachodzą przesłanki nieważności postępowania ze względu na wadliwe obciążenie składu WSA. NSA orzekł, że w sprawie nie mógł orzekać sędzia, który wcześniej był zatrudniony w organie jako radca prawny, nawet jeśli nie brał jakiegokolwiek udziału w tej konkretnej sprawie.

Najlepsze firmy w 2020 r.

Kategoria – SPORY PODATKOWE

- 1 – ex aequo EY i Deloitte
- 2 – ex aequo ALTO Tax i KDCP
- 3 – PwC

Kategoria – PROJEKTY PODATKOWE

- 1 – ex aequo Sołtysiński Kawecki & Szlęzak oraz ALTO Tax
- 2 – ex aequo CRIDO oraz EY
- 3 – PwC

Pełnomocnicy Deloitte brali udział w wielu innych ważnych sprawach sądowych, korzystnie rozstrzygniętych dla podatników, w tym m.in. w zakresie cen transferowych i podatku u źródła, zasad rozliczeń w Polskiej Strefie Inwestycji czy zasad opodatkowania obiektów budowlanych podatkiem od nieruchomości.

Najlepsi w projektach

Najlepszymi firmami w tej kategorii zostały ALTO Tax i Sołtysiński Kawecki & Szlęzak.

Zespół ALTO doradzał podatkowo w procesie integracji spółek z Grupą UNIQA i AXA w Polsce. Była to unikalna transakcja na tym rynku nie tylko w Polsce, ale i naszym regionie Europy. Wartość aktywów wyniosła ok. 1 mld euro. Dzięki doradztwu ALTO podatnik otrzymał rekomendacje z perspektywy

podatkowej odnośnie do modelu integracji z uwzględnieniem skutków podatkowych w poszczególnych obszarach oraz analizę rozwiązań alternatywnych. Zespół ALTO podjął również działania niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa podatkowego transakcji. Zapewniał obsługę na najważniejszych etapach procesu.

Zespół ALTO doradzał też największym towarzystwom ubezpieczeniowym w identyfikacji płatności, które należy uwzględnić w rozliczaniu ulgi na tzw. złe długi w CIT oraz przy raportowaniu praktyk płatniczych. Projekt dawał merytoryczną koncepcję sposobu raportowania wdrożoną przez największe towarzystwa ubezpieczeniowe, ale również przygotowanie najbardziej efektywnej dla klientów metody identyfikacji transakcji/płatności. We współpra-

cy z organizacją branżową ALTO wskazywało na problemy praktyczne, co znalazło odzwierciedlenie w wydaniu wyjaśnień Ministerstwa Rozwoju.

Z kolei doradcy Kancelarii Sołtysiński Kawecki & Szlęzak zrealizowali z sukcesem wiele skomplikowanych projektów podatkowych. Chodziło m.in. o doradztwo strategiczne, założenie fundacji rodzinnej za granicą, pomoc prawno-podatkową w zakresie krajowych i międzynarodowych zagadnień planowania sukcesji majątku.

Kolejne projekty dotyczyły doradztwa przy przejęciu spółki. Była to również unikalna transakcja w Europie. SK&S doradzało też przy zastosowaniu zwolnienia z opodatkowania w Polsce podatkiem u źródła wypłat za granicę przez różne przedsiębiorstwa. Nie możemy ujawnić szczegółów. Doradcy kancelarii opracowali szereg skomplikowanych struktur organizacji podatkowych i rozliczeń, wymagających złożonych operacji i unikalnych umiejętności, a także kooperacji z zespołami prawników z wielu krajów świata. Wiele z tych projektów miało charakter precedensowy i wymagało od partnerów podejścia proaktywnego.

PREZENTACJA

Partner

INSTRUMENTALNE WSZCZYNANIE POSTĘPOWAŃ KARNYCH TRWA

Deloitte.

Rozmowa z mec. Markiem Gizickim, adwokatem, liderem Zespołu Postępowań Spornych i partnerem w Deloitte

NSA w wyroku z 30 lipca 2020 r. (I FSK 42/20) uznał, że sądy mają prawo badać, czy organ podatkowy nie odwołał się do postępowania karnoskarbowego w sposób stanowiący nadużycie prawa. Czy po tym wyroku coś się zmieniło w praktyce?

Na podstawie własnych doświadczeń nie dostrzegam istotnej poprawy. Mimo że wspomniany wyrok NSA z pewnością został odnotowany przez administrację skarbową, to nadal spotykamy się z procederem wszczynania postępowań w sprawie przestępstw skarbowych w sposób instrumentalny.

Przypomnijmy, w jakich sytuacjach do tego dochodzi.

Termin przedawnienia w ujęciu procesowym wyznacza czas na wydanie i wykonanie decyzji ostatecznej. Dylemat pojawia się, gdy zbliżamy się do upływu tego terminu, a przed organami jeszcze wiele czynności, których nie zdążą wykonać. Bez zastosowania środków nadzwyczajnych sprawa upadnie ze względu na przedawnienie. Obok środków zabezpieczających i egzekucyjnych takim środkiem jest wszczęcie postępowania karnego. W pierwszych dwóch przypadkach podatnik jest wyposażony w środki ochrony prawnej i jeśli skutecznie zaskarży te działania, to okaże się, że zobowiązanie się przedawniło. Inaczej jest w przypadku postępowania karnego – jego wszczęcie jest absolutnie poza kontrolą sądową. Sąd karny ocenia zasadność oskarżenia, a nie wszczęcia śledztwa. Zresztą do czasu postawienia zarzutów podejrzanemu nie ma strony postępowania, której przysługiwałyby środki ochrony prawnej. Dlatego to rozwiązanie jest takie skuteczne dla urzędów, a w konsekwencji popularne.

Ale czy to oznacza, że tak wolno procedować?

Standardy postępowania karnego zakładają, że organ ścigania powinien niezwłocznie zgromadzić materiał dowodowy, wytypować i ująć sprawcę, a następnie doprowadzić do pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej przed sądem. Obecna praktyka wszczynania śledztw, informowania o tym podatnika i zaniechania podjęcia dalszych czynności absolutnie nie mieści się w kanonach procedury karnej.

NSA wskazał, że takie przypadki to nadużycie prawa.

NSA orzekł w konkretnej sprawie. Miałem przyjemność być pełnomocnikiem skarżącej spółki i w tym przypadku po prostu nie mogło być najmniejszych wątpliwości, że prawo potraktowano instrumentalnie. Co jednak, jeśli organ ścigania w obliczu ryzyka uznania jego działań za instrumentalne utrudni sądowi ogląd sprawy i poza wszczęciem postępowania karnego wykona kilka czynności procesowych? To dziś niestety nierzadka reakcja na orzeczenie NSA – zebranie dodatkowych dokumentów, przesłuchanie świadków itp. Obawiam się, że niebawem nie tylko będziemy przekonywać sąd, że powinien badać nadużycie prawa, lecz że to nadużycie faktycznie miało miejsce.

Czy sprawę instrumentalnego wszczynania postępowań karnych powinny w ogóle załatwiać sądy?

To sedno sprawy. To jest ewidentnie obszar stanowienia prawa. Liczyliśmy na wejście w życie nowej Ordynacji podatkowej, która definitywnie rozwiązywałaby wspomniany problem. Nie doczekaliśmy się również orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wniosku RPO z 2014 r. Tym bardziej należy docenić, że w tej sytuacji sędziowie wzięli sprawę w swoje ręce i na ten proceder adekwatnie zareagowali. Odnosząc się do zgłaszanych wątpliwości, czy sędziowie NSA są kompetentni do dokonywania ocen na gruncie prawa karnego, przypomnijmy, że na co dzień rozstrzygają dylematy z zakresu innych dziedzin, np. prawa prywatnego. Dlaczego więc prawo karne miałoby być wyjątkiem? Poza tym w omawianym przypadku NSA stwierdza przecież nadużycie normy prawa podatkowego, a nie wadliwość aktów postępowania karnego.

Na co możemy liczyć w przyszłości?

Trzymajmy kciuki, aby teza NSA z wyroku z 30 lipca 2020 r. stała się powszechna. Obecnie tak nie jest – niektóre składy orzecznicze od tej oceny prawnej wprost się odżegnują. Wkrótce w tym przedmiocie zostanie wydana uchwała NSA. Liczę, że na jej mocy teza ta stanie się swoistą zasadą prawną. Poza względami poruszonymi w wyroku NSA jest wiele dodatkowych argumentów potwierdzających słuszność tej tezy, również na gruncie orzecznictwa trybunałów europejskich, od obowiązku badania nadużycia prawa, przez uprawnienie do weryfikacji wszystkich aspektów istotnych dla sprawy, po standardy postępowania przygotowawczego na gruncie Konwencji Europejskiej. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia powinno być traktowane jako szczególny wyjątek, którego zastosowanie jest należycie wyjaśnione w uzasadnieniu decyzji, co jest przedmiotem skrupulatnej kontroli sądu.

Co podatnicy mogą zrobić już dziś?

Zawsze warto reagować na nadużycia. Podatnicy muszą zostać poinformowani o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia, więc mogą gromadzić materiały i manifestować stanowisko w sprawie bezpodstawności wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego. Takie działania mogą zostać docenione na etapie kontroli sądowej i przyczynić się do stwierdzenia, że doszło do nadużycia prawa.

Największe firmy doradztwa podatkowego w 2020 roku

Miejsce	Nazwa firmy	Średnioroczna liczba					Osób merytorycznych	Przychody	Liczba klientów	Przychód/os. merytoryczną	Liczba klientów/os. merytoryczną	Przychód/klienta	Suma – punkty
		Doradców podatkowych	Radców prawnych	Adwokatów	Biegłych rewidentów	Pozostałych pracowników							
		a	b	c	d	e							
Wielka czwórka													
1	PwC	121	30	21	3	388	563	244 357 601	4286	434 028	7,61	57 013	6
2	EY Doradztwo Podatkowe Krupa	153	25	21	0	453	652	281 050 232	3300	431 059	5,06	85 167	7,5
3	Deloitte	213	4	2	0	486	705	239 035 000	4480	339 057	6,35	53 356	8
4	KPMG Tax	146	25	1	4	294	470	200 011 000	3182	425 555	6,77	62 857	8,5
FIRMY DUŻE (zatrudniające 10 i więcej osób z uprawnieniami)													
1	Grupa Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy	13	9	1	3	17	43	28 000 000	4730	651 163	110,00	5 920	25,5
2	MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy	38	5	1	1	68	113	57 170 000	818	505 929	7,24	69 890	29
3	TPA Poland	24	6	4	11	28	73	25 500 000	780	349 315	10,68	32 692	29,5
4	Crido Taxand	35	5	3	0	75	118	53 200 000	834	450 847	7,07	63 789	30
5	Grant Thornton	16	2	0	4	29	51	15 205 562	608	298 148	11,92	25 009	30,5
6	Sołtysiński Kawecki & Szlęzak	7	2	2	0	12	23	19 864 360	259	863 668	11,26	76 696	33
7	SSW Pragmatic Solutions	10	1	2	0	3	16	DWR	263	DWR	16,44	DWR	36
8	RSM POLAND	12	0	0	3	10	25	9 360 000	400	374 400	16,00	23 400	37
9	Marek Kolibski, Andrzej Nikończyc, Michał Dec i Partnerzy Kancelaria Doradców Podatkowych i Radców Prawnych	13	2	0	0	7	22	7 896 130	390	358 915	17,73	20 246	38
10	Paczuski Taudul Doradcy Podatkowi	27	0	0	0	16	43	11 202 150	474	260 515	11,02	23 633	39
11	Alto Tax	11	2	0	0	21	34	10 252 614	350	301 547	10,29	29 293	39,5
12	Thedy & Partners	12	0	0	0	19	31	7 400 000	450	238 710	14,52	16 444	40,5
13	Tax Advisors Group	10	1	0	0	29	40	6 399 787	680	159 995	17,00	9 411	41
14	Rödl & Partner	41	30	12	1	28	112	23 620 820	1006	210 900	8,98	23 480	41,5
15	Russell Bedford	5	12	10	2	39	68	11 554 320	750	169 916	11,03	15 406	42,5
16	GWW (GWW Ładziński, Cmoch i Wspólnicy)	26	9	6	0	26	67	18 465 627	459	275 606	6,85	40 230	43,5
17	Kancelaria Ożóg Tomczykowski	11	11	5	0	8	35	13 296 474	211	379 899	6,03	63 016	45
18	ECDP	12	4	0	2	12	30	12 058 276	191	401 943	6,37	63 132	47
19	Certus LTA M. Hryniewicka	7	3	1	0	21	32	DWR	454	DWR	14,19	DWR	50
20	K.R. Group Tax	5	2	0	4	17	28	7 402 767	230	264 385	8,21	32 186	51
21	Kancelaria Olesiński & Wspólnicy	8	31	20	0	49	108	DWR	221	DWR	2,05	DWR	52,5
22	Mariański Group Kancelaria Prawno-Podatkowa	10	5	2	1	10	28	DWR	325	DWR	11,61	DWR	52,5
23	Arena Tax	10	0	0	0	20	30	DWR	DWR	DWR	DWR	DWR	54,5
24	Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych P.J. Sowisło & Topolewski	3	6	3	2	1	15	2 523 417	546	168 228	36,40	4 622	54,5
25	Enodo Advisors	8	5	1	0	10	24	DWR	209	DWR	8,71	DWR	57,5
26	Grupa Gumółka	4	1	0	5	2	12	2 133 463	148	177 789	12,33	14 415	58,5
27	PKF Consult	9	2	0	2	14	27	4 804 308	240	177 937	8,89	20 018	59,5
28	Gekko Taxens Doradztwo Podatkowe	6	3	5	0	7	21	DWR	DWR	DWR	DWR	DWR	60,5
29	BTTP	7	2	1	1	4	15	3 379 759	140	225 317	9,33	24 141	60,5
30	Ecovis System Rewident	6	0	1	10	1	18	1 895 947	185	105 330	10,28	10 248	67,5
31	Forystek&Partnerzy Adwokaci i Radcowie Prawni	2	6	8	0	5	21	BD	80	BD	3,81	BD	83
FIRMY ŚREDNIEJ WIELKOŚCI (zatrudniające od 3 do 9 osób z uprawnieniami)													
1	BDO	7	0	1	0	10	18	DWR	520	DWR	28,89	DWR	14
2	Domański Zakrzewski Palinka	4	2	0	0	3	9	6 124 041	272	680 449	30,22	22 515	22
3	CMS	5	0	4	0	1	10	7 131 267	238	713 127	23,80	29 963	22,5
4	ASB TAX	6	1	0	0	7	14	5 297 000	400	378 357	28,57	13 243	25
5	DLA Piper	2	1	2	0	1	6	4779342	164	796 557	27,33	29 142	25
6	Małgorzata Rentflejsz i Wspólnicy	5	0	1	0	0	6	3 390 000	190	565 000	31,67	17 842	25,5
7	Advicero Nexia	3	0	2	0	8	13	7 786 680	260	598 975	20,00	29 949	26
8	DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych	8	0	0	1	15	24	2 690 000	1570	112 083	65,42	1 713	29
9	KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego Rutkowski & Wspólnicy	7	0	1	0	8	16	3 970 000	300	248 125	18,75	13 233	32,5
10	GLC	6	2	1	0	13	22	4 600 000	410	209 091	18,64	11 220	35,5
11	PragmatIQ Kancelaria Prawna Szymkowiak	3	3	0	0	6	12	2 733 303	260	227 775	21,67	10 513	36,5
12	TŁA Smoczyński Koniewski Doradztwo Podatkowe	5	1	0	0	4	10	2 900 000	115	290 000	11,50	25 217	38,5
13	Independent Tax Advisers	8	0	0	0	2	10	2 889 033	107	288 903	10,70	27 000	38,5
14	SENDERO	8	0	1	0	4	13	3 400 000	88	261 538	6,77	38 636	39
15	Taxpoint	8	0	0	0	10	18	DWR	121	DWR	6,72	DWR	39,5
16	ATA TAX	5	0	0	0	7	12	2 543 183	189	211 932	15,75	13 456	41
17	Zespół Doradców Podatkowych Jacek Czernecki	4	2	0	1	3	10	BD	370	BD	37,00	BD	41
18	LTCA Zarzycki Niebudek Kubicz	6	1	2	0	6	15	2 900 000	210	193 333	14,00	13 810	41,5
19	MVP TAX	4	0	0	0	1	5	DWR	101	DWR	20,20	DWR	41,5
20	DBO Polska (poprzednio DK Doradztwo)	1	1	1	0	6	9	1 542 976	205	171 442	22,78	7 527	44
21	von Zanthier & Dachowski Kancelaria Prawnicza	6	0	0	0	1	7	1 600 000	60	228 571	8,57	26 667	45
22	Grupa Kapitałowa UHY ECA	4	1	3	0	9	17	2 134 402	144	125 553	8,47	14 822	45,5
23	Accace Advisory	2	1	0	0	4	7	1 559 702	52	222 815	7,43	29 994	46
24	DMS TAX	3	1	0	0	3	7	1 460 300	140	208 614	20,00	10 431	46
25	ZIMNY Doradcy Podatkowi	3	0	2	1	0	6	DWR	130	DWR	21,67	DWR	46
26	NGL Tax	4	2	0	0	3	9	2 000 000	53	222 222	5,89	37 736	47,5
27	J.PUSTUŁ i Współpracownicy Doradztwo podatkowo prawne	2	1	0	0	1	4	BD	120	BD	30,00	BD	50
28	Kancelaria Adwokacko-Podatkowa prof. dr hab. Henryka Dzwonkowskiego	4	0	0	0	1	5	572 000	80	114 400	16,00	7 150	55,5
29	TAX-NET Doradztwo	5	0	0	0	0	5	242 288	73	48 458	14,60	3 319	59
30	Madejczyk Kancelaria Prawna	1	5	1	0	1	8	340 000	57	42 500	7,13	5 965	64
31	Gide Loyrette Nouel, Gide Tokarczuk Grześkowiak Sadownik	3	1	0	0	0	4	BD	50	BD	12,50	BD	64
32	KMS Skibicki	2	1	0	0	3	6	BD	28	BD	4,67	BD	72
FIRMY MAŁE (zatrudniające 2 i mniej osób z uprawnieniami)													
1	Parulski i Wspólnicy Doradcy Podatkowi	2	0	0	0	3	5	3 106 094	66	621 219	13,20	47 062	12
2	Grupa GPSW (dawniej ECCOM)	2	0	0	0	0	2	1 006 895	135	503 448	67,50	7 458	13,5
3	Sławomir Zieleń i Wspólnicy	1	0	0	0	0	1	361 000	209	361 000	209,00	1 727	14
4	P TAX Przemysław Włodarczyk Kancelaria Doradcy Podatkowego	1	0	0	0	2	3	1 245 175	77	415 058	25,67	16 171	14,5
5	Kancelaria Doradztwa Podatkowego Wojciech Serafiński	1	0	0	0	0	1	254 582	145	254 582	145,00	1 756	15
6	Kancelaria Prawnicza Artur M. Brzeziński Doradca Podatkowy	1	0	0	0	0	1	140 099	318	140 099	318,00	441	15
7	Adam Stułka STU Stułka Doradztwo Podatkowe i Prawne	1	0	0	0	0	1	449 313	27	449 313	27,00	16 641	15,5
8	Tax-US podatki, doradztwo Zbigniew Błaszczyk	1	0	0	0	0	1	379 068	59	379 068	59,00	6 425	17,5
9	Przemysław Więcek	1	0	0	0	0	1	98 887	106	98 887	106,00	933	18
10	Taxonity	2	0	0	0	1	3	95 100	8	31 700	2,67	11 888	21
11	Kancelaria Doradztwa Podatkowego Rafał Styczyński	1	0	0	0	0	1	BD	80	BD	80,00	BD	21

Kto miał najwięcej doradców, klientów, a kto najwyższe przychody*

Firmy pod względem przychodu/os. merytoryczną (bez podziału na grupy – TOP 30)**		Firmy pod względem liczby doradców podatkowych (bez podziału na grupy – TOP 30)		Firmy pod względem liczby klientów (bez podziału na grupy – TOP 30)	
Nazwa firmy	Przychód/os. merytoryczną	Nazwa firmy	Liczba doradców podatkowych	Nazwa firmy	Liczba klientów
Sołtysiński Kawecki & Szlęzak	863 668	Deloitte	213	Grupa Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy	4730
CMS	713 127	EY Doradztwo Podatkowe Krupa	153	Deloitte	4480
Domański Zakrzewski Palinka	680 449	KPMG Tax	146	PwC	4286
Grupa Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy	651 163	PwC	121	EY Doradztwo Podatkowe Krupa	3300
Parulski i Wspólnicy Doradcy Podatkowi	621 219	Rödl & Partner	41	KPMG Tax	3182
Advicero Nexia	598 975	MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy	38	DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych	1570
Małgorzata Rentflejsz i Wspólnicy	565 000	Crido Taxand	35	Rödl & Partner	1006
MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy	505 929	Paczuski Taudul Doradcy Podatkowi	27	Crido Taxand	834
Grupa GPSW (dawniej ECCOM)	503 448	GWW (GWW Ładziński, Cmoch i Wspólnicy)	26	MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy	818
Crido Taxand	450 847	TPA Poland	24	TPA Poland	780
Adam Stułka STU Stułka Doradztwo Podatkowe i Prawne	449 313	Grant Thornton	16	Russell Bedford	750
PwC	434 028	Grupa Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy	13	Tax Advisors Group	680
EY Doradztwo Podatkowe Krupa	431 059	Marek Kolibski, Andrzej Nikończyk, Michał Dec i Partnerzy Kancelaria Doradców Podatkowych i Radców Prawnych	13	Grant Thornton	608
KPMG Tax	425 555	RSM POLAND	12	Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych P.J. Sowisło & Topolewski	546
P TAX Przemysław Włodarczyk Kancelaria Doradcy Podatkowego	415 058	Thedy & Partners	12	BDO	520
ECDP	401 943	ECDP	12	Paczuski Taudul Doradcy Podatkowi	474
Kancelaria Ożóg Tomczykowski	379 899	Alto Tax	11	GWW (GWW Ładziński, Cmoch i Wspólnicy)	459
Tax-US podatki, doradztwo Zbigniew Błaszczyk	379 068	Kancelaria Ożóg Tomczykowski	11	Certus LTA M. Hryniewicka	454
ASB TAX	378 357	SSW Pragmatic Solutions	10	Thedy & Partners	450
RSM POLAND	374 400	Tax Advisors Group	10	GLC	410
Sławomir Zieleń i Wspólnicy	361 000	Mariański Group Kancelaria Prawno-Podatkowa	10	RSM POLAND	400
Marek Kolibski, Andrzej Nikończyk, Michał Dec i Partnerzy Kancelaria Doradców Podatkowych i Radców Prawnych	358 915	Arena Tax	10	ASB TAX	400
TPA Poland	349 315	PKF Consult	9	Marek Kolibski, Andrzej Nikończyk, Michał Dec i Partnerzy Kancelaria Doradców Podatkowych i Radców Prawnych	390
Deloitte	339 057	Kancelaria Olesiński & Wspólnicy	8	Zespół Doradców Podatkowych Jacek Czernecki	370
Alto Tax	301 547	Enodo Advisors	8	Alto Tax	350
Grant Thornton	298 148	DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych	8	Mariański Group Kancelaria Prawno-Podatkowa	325
TLA Smoczyński Koniewski Doradztwo Podatkowe	290 000	Independent Tax Advisers	8	Kancelaria Prawnicza Artur M. Brzeziński Doradca Podatkowy	318
Independent Tax Advisers	288 903	SENDERO	8	KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego Rutkowski & Wspólnicy	300
		Taxpoint	8	Domański Zakrzewski Palinka	272
		Sołtysiński Kawecki & Szlęzak	7	SSW Pragmatic Solutions	263
		Certus LTA M. Hryniewicka	7		
		BTTP	7		
		BDO	7		
		KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego Rutkowski & Wspólnicy	7		

** w zestawieniu nie ma firm, które kwotę przychodu przedstawiły wyłącznie do wiadomości redakcji lub które w ogóle nie podały przychodu

* zestawienia dodatkowe (nie są to kategorie rankingowe)

Prof. dr hab. Witold Modzelewski
Prezes
Instytutu Studiów Podatkowych

Subwencja finansowa z PFR – prawidłowość pozyskania i umorzenie zwrotu środków pomocowych: audyt procesu związanego z otrzymaniem subwencji finansowej i ochrona ubezpieczeniowa kosztów postępowania kontrolnego

Uzyskanie środków pomocowych z PFR obwarowane było licznymi warunkami, zarówno w zakresie możliwości pozyskania środków, jak i prawidłowości ich wykorzystania. Beneficjenci wsparcia powinni zatem dotożyć szczególnej staranności w procesie wydatkowania środków oraz mieć świadomość potencjalnej kontroli. Wykryte w jej trakcie nieprawidłowości – zależnie od swojej wagi – mogą spowodować konieczność zwrotu części albo całości subwencji, a niekiedy pociągnąć do odpowiedzialności karnej osoby składające wniosek. Przedsiębiorcy powinni wykorzystywać otrzymaną subwencję zgodnie z regulaminem Programu i zawartą umową subwencji – na pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej.

25 lat ISP

Rok dwudziestopięciolecia Instytutu Studiów Podatkowych

Mamy zaszczyt poinformować, że w tym roku obchodzimy dwudziestą piątą rocznicę powstania Instytutu Studiów Podatkowych, będącego liderem Grupy ISP.

W tym czasie służyliśmy swoją wiedzą i doświadczeniem naszym Kontrahentom, a przede wszystkim Podatnikom oraz organom władzy publicznej, propagując postawy łączące efektywność ekonomiczną z legalizmem w celu pogodzenia dobra obywateli z interesem publicznym. Działalność nasza w sferze edukacyjnej, doradczej, eksperckiej i wydawniczej służyła już wielokrotnie ponad 300 tysiącom Podatników. Instytut Studiów Podatkowych jest również wydawcą książek z dziedziny prawa finansowego i podatkowego, a także podręczników, komentarzy i wydawnictw publicystycznych. Co miesiąc oddajemy do Państwa dyspozycji nowy numer miesięcznika naukowego „Doradztwo Podatkowe Biuletynu Instytutu Studiów Podatkowych”, który również obchodzi w tym roku dwudziestopięciolecie istnienia. W formie elektronicznej wydawany jest od wielu lat cotygodniowy „Serwis Doradztwa Podatkowego” i serwis „Akcyza i podatek akcyzowy”.

W ciągu minionych dwudziestu pięciu lat dokładaliśmy wszelkich starań aby zapewnić najwyższą jakość naszej działalności, a nadrzędną dewizą było i pozostanie dobro i bezpieczeństwo naszych Kontrahentów. Wszystkim, którzy obdarzyli nas zaufaniem, najserdeczniej dziękujemy składając wyrazy głębokiego szacunku i niezmiennie pozostajemy do Państwa dyspozycji.

W celu weryfikacji słuszności otrzymania środków oraz poprawności ich rozdysponowania, wyspecjalizowane organy PFR zapowiadają przeprowadzanie kontroli na podstawie opracowanego w tym celu algorytmu, pozwalającego na typowanie firm, w których mogło dojść do nieprawidłowości.

Kryteria otrzymania subwencji finansowych wskazują, iż szczególną uwagę kontrolujący mogą skupić na kwestiach związanych ze spełnieniem kryterium spadku obrotów, co w wielu przypadkach nie było łatwe do ustalenia. Inne zagadnienia, dodatkowo badane w kontekście pomocy uzyskanej w ramach Tarczy Finansowej mogą dotyczyć w szczególności:

- weryfikacji poziomu zatrudnienia, statusu przedsiębiorcy, powiązań z innymi przedsiębiorcami,
- spełnienia wymaganych warunków, aby otrzymane środki w całości albo części były bezzwrotne (sposób i celowość wykorzystania środków, brak redukcji zatrudnienia).

Kontrole wydatkowania środków przekazanych przez PFR w ramach Tarczy Finansowej mogą obejmować różne obszary działalności przedsiębiorstwa, a obok instrumentów takich jak rejestry skarbowe i ZUS mogą one polegać także na kontrolach na miejscu czy weryfikacji dokumentacji wewnętrznej przedsiębiorstw, w tym historii rachunków bankowych. PFR może również poddać szczegółowej analizie m.in. to, czy:

- spełniono przesłanki przyznania pomocy,
- przedsiębiorca właściwie podał dane dotyczące wielkości firmy,
- nie złożył oświadczenia o byciu małym przedsiębiorcą, licząc na wyższą subwencję,
- obliczony spadek obrotów nie został sztucznie zawyżony, aby wykazać wymagane przez regulamin wartości,
- należycie uwzględniono w danych podmioty powiązane,

PFR może także skontrolować sposób oraz zasadność wykorzystywania środków (sposób, w jaki wydatkowane są środki oraz ich zgodność z przeznaczeniem).

Przedsiębiorcy powinni przeprowadzić analizę dokumentów księgowych i na spokojnie porównać je ze złożonym wnioskiem, jaki został złożony do PFR. W przypadku ewentualnego wykrycia nieprawidłowości przed kontrolą możliwe jest opracowanie i wprowadzenie modelu naprawczego. Kluczowa jest bowiem transparentność wydatkowanych środków pochodzących z pomocy publicznej i ich zgodność z deklarowany we wniosku przeznaczeniem.

W tym zakresie Instytut Studiów Podatkowych wyraża gotowość wsparcia dla przedsiębiorców, świadcząc usługę audytu procesu związanego z otrzymaniem subwencji finansowej. Przedsiębiorco, wyprzedź kontrolę.

W przypadku zainteresowania naszymi usługami w powyższym zakresie, prosimy o kontakt z Panią Agatą Strocką specjalistą w Dziale Audytu Podatkowego (tel. (22) 517 30 69, 501 134 269, e-mail: agata.strocka@isp-modzelewski.pl)

Sposobem na obniżenie kosztów usług niematerialnych związanych z kontrolą otrzymanych środków w ramach wszystkich tarcz antykrzysowych jest również skorzystanie z **unikatowego na naszym rynku ubezpieczenia kosztów obsługi sporów podatkowych Allianz Podatnik z rozszerzeniem o postanowienia szczególne dotyczące włączenia do zakresu ochrony kosztów postępowania kontrolnego wynikającego z otrzymanych przez ubezpieczonego środków publicznych przysługujących z tytułu tarcz.**

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje postępowania kontrolne wykorzystania i rozliczenia środków publicznych otrzymanych przez ubezpieczonego.

W przypadku pytań w zakresie powyższego ubezpieczenia pozostaje do Państwa dyspozycji Pani Katarzyna Wawrzonkiewicz, Specjalista w Biurze Obsługi Ubezpieczenia Allianz Podatnik ISP (tel.: (22) 517 30 76, e-mail: katarzyna.wawrzonkiewicz@isp-modzelewski.pl. Aby być polisę, zgłoś się do agenta – Pan Jarosław Skonecki (tel. 601 365 765, e-mail: jarek@isp-modzelewski.pl).

www.isp-modzelewski.pl

Firmy pod względem liczby osób merytorycznych (w podziale na grupy)*

Nazwa firmy	Liczba osób merytorycznych
Wielka czwórka	
Deloitte	705
EY Doradztwo Podatkowe Krupa	652
PwC	563
KPMG Tax	470
FIRMY DUŻE (zatrudniające 10 i więcej osób z uprawnieniami)	
Crido Taxand	118
MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy	113
Rödl & Partner	112
Kancelaria Olesiński & Wspólnicy	108
TPA Poland	73
Russell Bedford	68
GWW (GWW Ładziński, Cmoch i Wspólnicy)	67
Grant Thornton	51
Grupa Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy	43
Paczuski Taudul Doradcy Podatkowi	43
Tax Advisors Group	40
Kancelaria Ożóg Tomczykowski	35
Alto Tax	34
Certus LTA M. Hryniewicka	32
Thedy & Partners	31
ECDP	30
Arena Tax	30
K.R. Group Tax	28
Mariański Group Kancelaria Prawno-Podatkowa	28
PKF Consult	27
RSM POLAND	25
Enodo Advisors	24

* zestawienia dodatkowe, nie są to kategorie rankingowe

Sołtysiński Kawecki & Szlęzak	23
Marek Kolibski, Andrzej Nikończyk, Michał Dec i Partnerzy Kancelaria Doradców Podatkowych i Radców Prawnych	22
Gekko Taxens Doradztwo Podatkowe	21
Forystek & Partnerzy Adwokaci i Radcowie Prawni	21
Ecovis System Rewident	18
SSW Pragmatic Solutions	16
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych P.J. Sowisto & Topolewski	15
BTTP	15
Grupa Gumułka	12
FIRMY ŚREDNIEJ WIELKOŚCI (zatrudniające od 3 do 9 osób z uprawnieniami)	
DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych	24
GLC	22
BDO	18
Taxpoint	18
Grupa Kapitałowa UHY ECA	17
KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego Rutkowski & Wspólnicy	16
LTCA Zarzycki Niebudek Kubicz	15
ASB TAX	14
Advicero Nexia	13
SENDERO	13
PragmatIQ Kancelaria Prawna Szymkowiak	12
ATA TAX	12
CMS	10
TLA Smoczyński Koniewski Doradztwo Podatkowe	10
Independent Tax Advisers	10
Zespół Doradców Podatkowych Jacek Czernecki	10
Domański Zakrzewski Palinka	9

DBO Polska (poprzednio DK Doradztwo)	9
NGL Tax	9
Madejczyk Kancelaria Prawna	8
von Zanthier & Dachowski Kancelaria Prawnicza	7
Accace Advisory	7
DMS TAX	7
Małgorzata Rentflejsz i Wspólnicy	6
DLA Piper	6
ZIMNY Doradcy Podatkowi	6
KMS Skibicki	6
MVP TAX	5
Kancelaria Adwokacko-Podatkowa prof. dr hab. Henryka Dzwonkowskiego	5
TAX-NET Doradztwo	5
J. PUSTUŁ i Współpracownicy Doradztwo podatkowo prawne	4
Gide Loyrette Nouel, Gide Tokarczuk Grześkowiak Sadownik	4
FIRMY MAŁE (zatrudniające do 2 osób z uprawnieniami)	
Parulski i Wspólnicy Doradcy Podatkowi	5
P TAX Przemysław Włodarczyk Kancelaria Doradcy Podatkowego	3
Taxonity	3
Grupa GPSW (dawniej ECCOM)	2
Sławomir Zieleń i Wspólnicy	1
Kancelaria Doradztwa Podatkowego Wojciech Serafiński	1
Kancelaria Prawnicza Artur M. Brzeziński Doradca Podatkowy	1
Adam Stułka STU Stułka Doradztwo Podatkowe i Prawne	1
Tax-US podatki, doradztwo Zbigniew Błaszczyk	1
Przemysław Więcek	1
Kancelaria Doradztwa Podatkowego Rafał Styczyński	1

Firmy pod względem przychodów (w podziale na grupy)*

Nazwa firmy	Przychody
Wielka czwórka	
EY Doradztwo Podatkowe Krupa	281 050 232
PwC	244 357 601
Deloitte	239 035 000
KPMG Tax	200 011 000
FIRMY DUŻE (zatrudniające 10 i więcej osób z uprawnieniami)	
MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy	57 170 000
Crido Taxand	53 200 000
Grupa Instytutu Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy	28 000 000
TPA Poland	25 500 000
Rödl & Partner	23 620 820
Sołtysiński Kawecki & Szlęzak	19 864 360
GWW (GWW Ładziński, Cmoch i Wspólnicy)	18 465 627
Grant Thornton	15 205 562
Kancelaria Ożóg Tomczykowski	13 296 474
ECDP	12 058 276
Russell Bedford	11 554 320
Paczuski Taudul Doradcy Podatkowi	11 202 150
Alto Tax	10 252 614
RSM POLAND	9 360 000
Marek Kolibski, Andrzej Nikończyk, Michał Dec i Partnerzy Kancelaria Doradców Podatkowych i Radców Prawnych	7 896 130
K.R. Group Tax	7 402 767

Thedy & Partners	7 400 000
Tax Advisors Group	6 399 787
PKF Consult	4 804 308
BTTP	3 379 759
Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych P.J. Sowisto & Topolewski	2 523 417
Grupa Gumułka	2 133 463
Ecovis System Rewident	1 895 947
FIRMY ŚREDNIEJ WIELKOŚCI (zatrudniające od 3 do 9 osób z uprawnieniami)	
Advicero Nexia	7 786 680
CMS	7 131 267
Domański Zakrzewski Palinka	6 124 041
ASB TAX	5 297 000
GLC	4 600 000
KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego Rutkowski & Wspólnicy	3 970 000
SENDERO	3 400 000
Małgorzata Rentflejsz i Wspólnicy	3 390 000
TLA Smoczyński Koniewski Doradztwo Podatkowe	2 900 000
LTCA Zarzycki Niebudek Kubicz	2 900 000
Independent Tax Advisers	2 889 033
PragmatIQ Kancelaria Prawna Szymkowiak	2 733 303
DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych	2 690 000
ATA TAX	2 543 183

Grupa Kapitałowa UHY ECA	2 134 402
NGL Tax	2 000 000
von Zanthier & Dachowski Kancelaria Prawnicza	1 600 000
Accace Advisory	1 559 702
DBO Polska (poprzednio DK Doradztwo)	1 542 976
DMS TAX	1 460 300
DLA Piper	1 075 000
Kancelaria Adwokacko-Podatkowa prof. dr hab. Henryka Dzwonkowskiego	572 000
Madejczyk Kancelaria Prawna	340 000
TAX-NET Doradztwo	242 288
FIRMY MAŁE (zatrudniające do 2 osób z uprawnieniami)	
Parulski i Wspólnicy Doradcy Podatkowi	3 106 094
P TAX Przemysław Włodarczyk Kancelaria Doradcy Podatkowego	1 245 175
Grupa GPSW (dawniej ECCOM)	1 006 895
Adam Stułka STU Stułka Doradztwo Podatkowe i Prawne	449 313
Tax-US podatki, doradztwo Zbigniew Błaszczyk	379 068
Sławomir Zieleń i Wspólnicy	361 000
Kancelaria Doradztwa Podatkowego Wojciech Serafiński	254 582
Kancelaria Prawnicza Artur M. Brzeziński Doradca Podatkowy	140 099
Przemysław Więcek	98 887
Taxonity	95 100

* zestawienia dodatkowe (nie są to kategorie rankingowe); w zestawieniu nie ma firm, które kwotę przychodu przedstawiły wyłącznie do wiadomości redakcji lub w ogóle jej nie podały

PREZENTACJA

DOKUMENTACJA CEN TRANSFEROWYCH

NA UCZELNIACH WYŻSZYCH

Sowisto & Topolewski

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

Partner

Iwona Jacieczko

Doradca Podatkowy

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

P.J. Sowisto & Topolewski S.K.A.

Korzystny dla uczelni wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie prawidłowego identyfikowania podmiotów powiązanych jest punktem zwrotnym we właściwej ocenie relacji zachodzących pomiędzy podmiotami powiązanymi.

Uczelnia publiczna wystąpiła z wnioskiem do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (dalej: DKIS) o wydanie interpretacji podatkowej. Analiza miała dotyczyć przepisów podatku dochodowego od osób prawnych (dalej: uCIT). We wniosku zapytano, czy uczelnia i podmioty przez nią utworzone są podmiotami powiązanymi, w rozumieniu uCIT. Interpretacja z 12 września 2019 r. była dla uczelni niekorzystna. Według DKIS brała ona udział w zarządzaniu, kontrolowała utworzone podmioty oraz wywierała na nie

znaczący wpływ. Tym samym organ podatkowy przyjął, że relacje zachodzące pomiędzy podmiotami podlegały identycznemu obostrzeniom jak w przypadku spółek kapitałowych, co zobowiązywało do sporządzania dokumentacji cen transferowych.

Uczelnia wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (dalej: WSA). Sąd przychylił się do argumentacji zawartej w skardze i uchylił interpretację DKIS (wyrok WSA z 28 sierpnia 2020 r., sygn. akt III SA/Wa 2529/19). WSA wyjaśnił, że wprowadzenie do uCIT przepisów dotyczących podmiotów powiązanych miało przeciwdziałać stosowaniu przez te podmioty agresywnej optymalizacji podatkowej. Tego typu nadużycia nie występują pomiędzy uczelnią a podmiotami przez nią utworzonymi. Ich działalność oparta jest na ustawach, które nie pozwalają na nie-rynkowe transakcje czy zmiany wysokości opodatkowa-

wania. Wzajemne relacje podmiotów pozbawione są gospodarczego charakteru.

Uprawnocnienie się orzeczenia potwierdzi brak obowiązku sporządzania dokumentacji cen transferowych przez uczelnię oraz podmioty przez nią utworzone, co uwalni te podmioty od konieczności ponoszenia znacznych kosztów sporządzenia skomplikowanej dokumentacji podatkowej.

W trakcie trwania sporu, wprowadzoną w życie 24 czerwca 2020 r. tarczą antykryzysową 4.o, wdrożono do uCIT dodatkowe wyłączenie stosowania przepisów o cenach transferowych dla transakcji między uczelnią medyczną a podmiotem leczniczym.

1

Metodologia XV rankingu DGP

Ranking Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej został podzielony na trzy zasadnicze części. **Decydowały wyniki firm oraz ich osiągnięcia, a w kategoriach indywidualnych sukcesy doradców.** W tegorocznym rankingu zasadniczo zachowaliśmy zeszłoroczne zasady metodologii.

Łukasz Zalewski
lukasz.zalewski@infor.pl

Największe firmy

W tej części podzieliśmy firmy na cztery grupy: wielką czwórkę, firmy zatrudniające 10 i więcej osób z uprawnieniami (doradcy podatkowi, radcy prawni, adwokaci, biegli rewident-cy), zatrudniające od 3 do 9 osób z uprawnieniami oraz zatrudniające do 2 osób z uprawnieniami. Stosujemy taki podział, ponieważ uważamy, że porównywanie firmy małej z dużą nie ma sensu.

Cztery kryteria

Firmy uczestniczące w rankingu zostały ocenione według czterech kryteriów:

- a) przychody od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. przypadające na osobę merytoryczną, przy czym przez osobę merytoryczną rozumieliśmy osoby z uprawnieniami (doradcy

- podatkowi, radcy prawni, adwokaci, biegli rewident-cy) oraz pracowników bez uprawnień, ale wykonujących pracę merytoryczną. Nie uwzględnialiśmy praktykantów oraz personelu pomocniczego (sekretarki, asystentki itp.);
- b) liczba klientów przypadająca na osobę merytoryczną;
- c) przychody od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. przypadające na klienta;

Przychody łączne firm biorących udział w rankingu w grupach

	2019	2020
Wielka czwórka*	937,2 mln zł	964,4 mln zł
Firmy duże	361,2 mln zł	398,6 mln zł
Firmy średniej wielkości	91 mln zł	90,8 mln zł
Firmy małe	10,8 mln zł	7,1 mln zł

* dane za 2019 r. skorygowane o wynik Deloitte z 2020 r.

d) średnioroczna liczba doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów oraz pozostałych pracowników merytorycznych zajmujących się obsługą w zakresie doradztwa podatkowego, którzy nie posiadają uprawnień do doradztwa podatkowego.

Miejsce w rankingu

Kategorie posłużyły nam do wyłonienia największych firm. Miejsce zajęte w danej kategorii oznacza liczbę przyznanych punktów (miejsce 1 oznacza 1 pkt, miejsce 2 – 2 pkt itd.). Premiowaliśmy jednak miejsca w kategoriach przychodowych (przychody/osobę merytoryczną i przychody/klienta) i dlatego dzie-

limy je przez dwa (miejsce 1 oznacza zatem, że firma zdobyła 0,5 pkt, miejsce 2 oznacza, że zdobyła 1 pkt). To pozwoliło firmie zająć wyższe miejsce w rankingu ze względu na niższą liczbę punktów, ponieważ o miejscu w zestawieniu największych firm zdecydował łączny wynik z wszystkich kategorii – im niższy, tym wyższe miejsce.

Przykładowo, jeśli firma A zajęła w swojej grupie (np. wśród firm zatrudniających od 3 do 9 osób merytorycznych) pierwsze miejsce w kategoriach: „przychody na osobę merytoryczną” i „przychody na klienta” oraz trzecie miejsce w kategorii „liczba klientów” i czwarte miejsce w kategorii „średnioroczna liczba osób zatrudnionych”, to przyznaliśmy jej: po 0,5 punktu w każdej z kategorii przychodowych, 3 punkty za liczbę klientów oraz 4 punkty za liczbę zatrudnionych. W sumie firma uzyskałaby 8 punktów.

Najlepsze firmy

W tej części wyłoniliśmy firmy w dwóch kategoriach: sporach oraz projektach podatkowych. W kategorii spory braliśmy pod uwagę rozstrzygnięte i prawomocne orzeczenia TSUE, TK, są-

dów administracyjnych oraz sprawy zakończone skutecznym odwołaniem do organu II instancji. W kategorii projekty podatkowe poprosiliśmy firmy o krótkie opisanie projektów, które firma uznaje za najbardziej wartościowe w 2020 r. Pominęliśmy osiągnięcia, takie jak np.: publikacje książkowe, udział w seminariach, konferencjach itp.

78

tyłe firm i kancelarii zajmujących się **doradztwem podatkowym** wzięło udział w XV Rankingu DGP

Zarówno spory, jak i projekty oceniła następnie kapituła redakcyjna, składająca się z pięciu osób (Katarzyna Jędrzejewskiej, szefowej działu Podatki DGP, Marcina Mroziuka, szefa tygodnika Księgowość i Podatki, oraz dziennikarzy: Agnieszki Pokojskiej, Patrycji Dudek i Mariusza Szulca). O ostatecznym miejscu w tej części rankingu zdecydowała więc kapituła. Staraliśmy się, aby jej wybór, choć zawsze z pewnym elementem subiektywizmu, był jednak jak najbardziej obiektywny. Tak jak w roku poprzed-

nim członkowie kapituły nie przyznawali punktów, lecz uzgodnili swoje wspólne stanowisko podczas obrad (w tym roku – online). Przy ocenie osiągnięć brali pod uwagę m.in. to, jakie znaczenie dla podatników ma sprawa/projekt, czy jest unikalna na rynku, czy wymaga od doradcy zmierzania się z nowym problemem, czy powoduje przełom np. w orzecznictwie lub nowe podejście fiskusa, czy jest ważna społecznie.

Najlepsi doradcy

Wyłoniliśmy też najlepszych doradców w kategoriach: VAT, akcyza, PIT, CIT, ceny transferowe, międzynarodowe prawo podatkowe, podatki i opłaty lokalne, spory przed sądami. O ostatecznym miejscu w tej części rankingu również zdecydowała kapituła. Jej członkowie spotkali się i po dyskusji uzgodnili swoje wspólne stanowisko.

Zestawienia dodatkowe

W tym roku – to nowość – publikujemy również zestawienia dodatkowe (na stronach 5 i 6 dodatku). Nie są to jednak kategorie rankingowe. Publikujemy dane pod różnymi względami wyłącznie w celach informacyjnych.

PREZENTACJA

NOWY OBOWIĄZEK DLA DUŻYCH FIRM I PGK

PIOTR WYRWA
Tax Manager w RSM Poland
Doradca podatkowy (12653)

Część podatników będzie musiało w tym roku sporządzić informację o realizowanej strategii podatkowej i podać ją do publicznej wiadomości.

Zgodnie z deklaracjami rządzących, uzasadnieniem dla kolejnego obowiązku sprawozdawczego jest przyznanie dostępu do informacji o zasadach podatkowych stosowanych przez największe podmioty. Ma to pomóc obywatelom przy podejmowaniu decyzji o skorzystaniu z ich usług lub dokonania zakupu ich towarów. Ministerstwo Finansów wskazuje również, że ujawnione dane mogą być pomocne w typowaniu podmiotów, w stosunku do których wszczyna będzie kontrola podatkowa.

Kto i za jaki okres będzie publikował informację?

Informację o realizacji strategii upublicznią jedynie najwięksi podatnicy. Dotyczy to tych z nich, którzy osiągnęli przychody przekraczające 50 mln euro, co w przeliczeniu daje 230,740 mln zł. O realizacji swojej strategii podatkowej informować będą musiały także podatkowe grupy kapitałowe niezależnie od wysokości osiąganych przychodów. Informację o realizacji strategii podatkowej należy opublikować na stronie internetowej i zawiadomić o tym fakcie właściwy urząd skarbowy. Należy zrobić to w terminie do końca 12. miesiąca następującego po zakończeniu roku podatkowego. Oznacza to, że pierwsze sprawozdania podatników, których rok podatkowy pokrywa się z kalendarzowym, będą publikowane najpóźniej do 31 grudnia 2021 r. Warto tutaj zwrócić uwagę na kontrowersyjne stanowisko ministra finansów, który stwierdził, że skoro ustawa nowelizująca nie przewiduje regulacji przejściowych, to podatnicy muszą opublikować informacje już za 2020 r. Zatem, jakkolwiek absurdalnie to brzmi, podatnicy powinni raportować realizację strategii za rok podatkowy, w którego trakcie nie wiedzieli, że jakakol-

wiek strategię w obszarze podatków powinni posiadać, a po drugie, że o sposobie jej realizacji będą musieli publicznie informować... Niepokój budzi to, że za nieprzestrzeganie obowiązku przewidziano surowe kary administracyjne. Sankcja za brak publikacji sprawozdania z realizacji strategii może wynieść do 250 tys. zł.

Jakie dane podlegają upublicznieniu?

Ustawa nakazuje raportować realizację strategii podatkowej, ale nie wyjaśnia, czym jest właściwie taka strategia. Przepisy określają jedynie katalog informacji, jakie powinny znaleźć się w sprawozdaniu z jej realizacji. Jest to jednak katalog otwarty, bowiem jak stwierdza ustawa, zakres ujawnianych informacji należy dostosować do: charakteru, rodzaju i rozmiaru prowadzonej przez podatnika działalności. W sprawozdaniu o realizowanej strategii podatkowej powinny znaleźć się co najmniej informacje o:

- stosowanych procesach oraz procedurach dotyczących zarządzania wykonywaniem obowiązków podatkowych i zapewniających ich prawidłowe wykonanie;
- realizacji obowiązków podatkowych na terytorium Polski, wraz z informacją o liczbie zaraportowanych schematów podatkowych;
- transakcjach z podmiotami powiązanymi, których wartość przekracza 5% sumy bilansowej aktywów;
- planowanych lub podejmowanych działaniach restrukturyzacyjnych mogących mieć wpływ na wysokość zobowiązań podatkowych podatnika lub podmiotów powiązanych;
- złożonych wnioskach o interpretację podatkową, wiążące informacje stawkowe, wiążące informacje akcyzowe oraz o dobrowolnych formach współpracy z KAS;
- rozliczeniach z rajami podatkowymi.

Niektóre dane podlegające raportowaniu będą oczywiście proste do zidentyfikowania – np. liczba złożonych wniosków o interpretację czy zaraportowanych schematów podatkowych. Niestety, w stosunku do innych ujawnianych informacji trudno stwierdzić tak naprawdę, jak wiele danych należy upublicznić. Na przykład elementem składanego raportu jest podanie informacji o transakcjach z podmiotami powiązanymi, których wartość przekracza 5 proc. sumy bilansowej aktywów. Przepisy nie precyzują jednak, czy wystarczy jedynie potwierdzić, że takie transakcje występują. A może podatnicy powinni doprecyzować przedmiot tych transakcji i przykładowo ich wartość? Dodatkowo fiskus oczekuje, że podatnicy ujawnią informacje o planowanych lub podejmowanych działaniach

restrukturyzacyjnych. Zatem w niektórych przypadkach sprawozdanie nie ograniczy się jedynie do ujawnienia prostych danych, ale może wymagać szerszego opisu planów biznesowych i ich potencjalnego wpływu na rozliczenia podatkowe. W tym kontekście należy zauważyć, że w sprawozdaniu z realizacji strategii podatkowej nie trzeba publikować informacji objętych tajemnicą przedsiębiorstwa.

Warto zwrócić też uwagę, że podatnicy nie będą mieli obowiązku publikacji samej „strategii podatkowej”. Przepisy mówią bowiem jedynie o upublicznieniu informacji o jej „realizacji”. Różnica ta ma fundamentalne znaczenie. Przede wszystkim, na tej podstawie można stwierdzić, że póki co podatnicy nie mają obowiązku spisania swojej strategii podatkowej. Jedyne do czego przymusza ich ustawa, to przekazanie informacji, w jaki sposób była ona realizowana w danym roku podatkowym. Oczywiście, w praktyce trudno, aby podatnik mógł rzetelnie zdać sprawozdanie z realizacji strategii, jeżeli brak będzie wewnętrznego dokumentu, do którego można byłoby się odwołać.

Konieczne uwzględnienie dodatkowych wytycznych?

Podatnicy ustalając zakres danych podlegających raportowaniu oraz próbując opracować własną strategię podatkową, mogą pomocniczo uwzględnić opublikowane przez Ministerstwo Finansów „Wytyczne w zakresie Ram Wewnętrznego Nadzoru Podatkowego”. Ten dokument nie ma charakteru powszechnie obowiązującego prawa i został opracowany na potrzeby pilotażowego programu współdziałania z organami KAS. Niemniej w opisowy sposób przybliża, czym jest strategia podatkowa. Wytyczne precyzują, że strategia podatkowa powinna być katalogiem formuł decyzyjnych, obejmujących cele oraz środki umożliwiające prawidłową i terminową realizację obowiązków podatkowych. Co istotne, zgodnie z objaśnieniami Ministra Finansów, strategia podatkowa powinna mieć postać dokumentu, który powinien zostać zaakceptowany na poziomie organu zarządzającego po uprzedniej akceptacji organu nadzorczego. Spełnienie nowego obowiązku stanowi niewątpliwie jedno z największych podatkowych wyzwań na 2020 r. Problematyczny jest nieprecyzyjnie określony zakres informacji, jaki powinien podlegać raportowaniu, oraz niepewność, na ile podatnicy powinni uwzględnić pozaustawowe wytyczne. Realizacja nowego obowiązku może jednak stać się okazją do rewizji stosowania procedur w zakresie realizacji obowiązków podatkowych oraz uzupełnienia ewentualnych braków.

Partner

PREZENTACJA

STOPIEŃ SKOMPLIKOWANIA SYSTEMU SIĘGNAŁ ZENITU

KONRAD TURZYŃSKI

partner, doradca podatkowy

MAREK KOLIBSKI

partner, radca prawny, doradca podatkowy

Książkowe wersje zestawu ustaw podatkowych są już tak ciężkie, że nie można ich zabrać w całości na spotkanie z klientem

Nikt tak nie martwi się o pracę dla doradców podatkowych jak Ministerstwo Finansów, które co rok wysyła do parlamentu kolejne kilkadziesiąt stron projektów nowelizacji ustaw podatkowych, a sejmowa większość, szybko i bez większych oporów, zamienia je w obowiązujące prawo. W 2021 r. listę pasywów i aktywów naszego systemu podatkowego można opisać w poniższy sposób.

Ze strony pasywów w pamięci przedsiębiorców na długo pozostanie najmocniejszy przykład nieprzewidywalności naszego systemu podatkowego, tj. nagłe wprowadzenie opodatkowania CIT spółek komandytowych bez żadnego vacatio legis czy poprawek. Tak fundamentalna zmiana powinna być poprzedzona dwuletnim okresem przejściowym. Jednocześnie kilkadziesiąt tysięcy rodzinnych firm działających od dekad w tej właśnie formie prawnej dowiedziało się, że stosuje agresywną optymalizację podatkową. W odbiorze wielu zwykłych obywateli wspólnicy spółek komandytowych mogli wyglądać jak przestępcy oszukujący fiskusa. W rządowym uzasadnieniu projektu nie wspomniano, ile miliardów dochodu opodatkowanego stawką 19 proc. PIT (plus 4 proc. daniny solidarnościowej) zapłacili łącznie wspólnicy spółek komandytowych. Byłaby to kwota kilkuset miliardów złotych. Cała grupa przedsiębiorców opodatkowanych stawką liniową 19 proc. PIT, która rocznie deklaruje ponad 100 mld zł dochodów, ma ciągle w pamięci rozmontowanie liniowego modelu wprowadzeniem daniny solidarnościowej od 2019 r. W podatku CIT kłopoty nadal sprawia istniejący dopiero od dwóch lat podział na źródła przychodów, zyski kapitałowe

i inne. Klienci i ich doradcy muszą się zmierzyć nie tylko z podziałem przychodów, lecz także z odpowiadającą mu alokacją kosztów, ich proporcją oraz różnym rozłożeniem w czasie.

Nasza kancelaria, podobnie jak inni doradcy, nadal z lekkim lękiem próbuje udzielać porad w zakresie podatku CFC, który też jest po drugiej dużej nowelizacji. Jeszcze trudniej chyba o rekomendację dla klienta w zakresie Exit Tax. Każdą zresztą opinię dot. Exit Tax w zakresie PIT należy opatrzyć zastrzeżeniem niezgodności nie tylko z prawem unijnym, ale też z polską konstytucją.

Kolejna kwestia to ceny transferowe po trzech dużych zmianach. Wytworzyły one trzy systemy obowiązujące w pięcioletnim okresie przedawnienia zobowiązań podatkowych. Niewątpliwie hitem ostatnich lat jest MDR, czyli raportowanie schematów podatkowych. Obowiązek ten nałożono nie tylko na korporacje i w zakresie transakcji transgranicznych, czego wymaga prawo unijne, lecz objęto nim całą gospodarkę krajową. Pomimo zawieszenia raportowania schematów krajowych w czasie pandemii doradcy nadal odpowiadają na pytania banków czy notariuszy, czy dana prosta transakcja jest schematem. Pamiętajmy, że raportowanie nie obejmuje transakcji agresywnej optymalizacji, lecz w praktyce każde przynoszące korzyść podatkową. Z MDR wiąże się klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania, która po ostatniej nowelizacji w dużym zakresie nie spełnia wytycznych Trybunału Konstytucyjnego co do zgodności z Konstytucją RP. Obecnie zwolnienie podatkowe może nie być zwolnieniem, a nieprzychód może być przychodem. Proces stosowania prawa jest więc tworzeniem prawa do konkretnego stanu faktycznego – tak by fiskus zawsze dostał podatek, którego nominalnie nie powinien. Jakby tego było mało, w systemie mamy też pięć szczególnych klauzul unikania opodatkowania oraz małą ogólną klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania dotyczącą transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi.

Aktywa

Po stronie aktywów systemu podatkowego również mamy gąszcz coraz mniej zrozumiałych przepisów. Pierwszym z nich jest wciąż stosunkowo niska nominalna stawka podatku CIT 19 proc. oraz (prawie) liniowy PIT 19 proc. i od niedawna duże limity przychodów opodatkowanych jeszcze niższymi stawkami ryczałtu w zależności od rodzajów dochodów czy działalności.

KOLIBSKI NIKOŃCZYK
DEC & PARTNERZY

DORADCY PODATKOWI

Mamy coraz więcej różnych ulg, zwolnień czy preferencji, które komplikują system podatkowy. Ostatnio został wprowadzony tzw. estoński CIT, czyli nowy rodzaj zwolnienia podatkowego, który formalnie zwolnieniem nie jest. Aby tę ulgę na starcie skomplikować, wprowadzono specjalny podatek od przekształceń oraz podatek od wyrównania wyniku podatkowego z wynikiem księgowym za wszystkie lata poprzedzające wejście w estoński CIT. Spółki chcąc wejść w nowy model rozliczeń, muszą zatem cofnąć się wiele lat (w tym lat przedawnionych), aby ustalić dochód od tej nowej kategorii dochodu, który powstaje w roku poprzedzającym wejście w estoński CIT.

Poza zwolnieniem dla specjalnych stref ekonomicznych mamy specjalne zwolnienie na podstawie przepisów o wspieraniu inwestycji, gdzie cała Polska jest wielką strefą inwestycyjną. Ale również tu wprowadzono szczególną klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania. Tak więc i tego zwolnienia już w trakcie korzystania z niego może pozbawić urząd skarbowy (a nie szef KAS), jeżeli stwierdzi, że skorzystano z niego przede wszystkim w celu uzyskania zwolnienia.

Mamy jeszcze dwie ważne preferencje podatkowe, tj. IP Box oraz znolizowana po raz kolejny ulga B+R. Doradcy podatkowi mają tu główne zajęcie w postaci pisania licznych wniosków o wydanie interpretacji indywidualnych, bez których nie sposób rozliczać owe ulgi i spać spokojnie. Aktywnym cieszącym się dużym zainteresowaniem jest obniżona stawka 9 proc. CIT dla małego podatnika – obwarowana jednak licznymi wyjątkami, nie są nią objęte np. zyski kapitałowe. Oznacza to, że wielu małych podatników jednocześnie musi stosować dwie stawki CIT: 9 i 19 proc. Pomijamy tu nawet galimatias dotyczący limitów przychodów, które uprawniają do jej stosowania (dwa różne limity 2 mln euro). Jak widać, lista aktywów naszego systemu podatkowego jest dłuższa od listy pasywów. Trzymając się nadal języka wyceń przedsiębiorstw, można powiedzieć, że kapitał własny systemu jest bliższy zeru. Książkowe wersje zestawu ustaw podatkowych są już tak ciężkie, że nie można ich zabrać w całości na spotkanie z klientem – chyba że jako trening w dobie zamkniętych siłowni.

Z drugiej strony rosną kapitały własne, czyli wiedza i rola spółek doradztwa podatkowego, których aktywność coraz częściej przypomina pracę już nie tylko doradcy rekomendującego różne rozwiązania, lecz tłumacza przysięgłego. Tyle że tłumacza z polskiego na polski. Ostatnio coraz częściej także psychologa biznesu.

PREZENTACJA

CO Z KONCEPCJĄ FUNDACJI RODZINNEJ DLA POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW?

PAWEŁ TOMCZYKOWSKI

Partner Zarządzający Kancelarią
Ożóg Tomczykowski

Polska fundacja rodzinna ma być podstawowym narzędziem przy wielopokoleniowej sukcesji w biznesie – podobnie jak jest to w krajach „starej” Europy

To rzecz oczywista – obecnie obowiązujące w Polsce regulacje prawne nie są wystarczająco elastyczne, aby zapewnić przedsiębiorcom możliwość przeprowadzenia w pełni efektywnego procesu sukcesyjnego. Po ponad 30 latach od przemian ustrojowych, które były akceleratorem dla polskiej przedsiębiorczości, rodzime prawo wciąż nie oferuje narzędzi, które z jednej strony dawałyby szansę, aby zapewnić trwałość i niepodzielność firmy (w szczególności rodzinnej), z drugiej zaś zabezpieczyć przyszłość osób najbliższych (niekoniecznie tylko członków rodziny). Właściciele firm nie są w stanie zabezpieczyć biznesu przed ryzykiem jego podziału – w razie rozvodu, odziedziczenia przez spadkobierców – a w konsekwencji często zbyciem na rzecz zagranicznych inwestorów, co dodatkowo oznacza odpływ polskiego kapitału. Czym jest fundacja rodzinna? To podmiot posiadający osobowość prawną, wyposażony we własny majątek, ustanowiony w celu zarządzania tym majątkiem i zapewnienia jego ochrony, zgodnie z wolą fundatora, przy jednoczesnym zabezpieczeniu interesów osób mu bliskich. Dwie okoliczności – fakt posiadania osobowości prawnej oraz brak tytułu własności do samej fundacji przynależny fundatorowi (który w normalnych okolicznościach mógłby podlegać zajęciu lub egzekucji) – sprawiają, że fundacja rodzinna jest najlepszym narzędziem do odseparowania

rodziny fundatora i jej majątku od ryzyk biznesowych, prawnych i podatkowych.

Dlatego ustawa o fundacji rodzinnej jest jednym z najbardziej wyciekających aktów prawnych przez polski biznes. Formalne przedstawienie jej projektu będzie efektem niemal trzech lat prac koncepcyjnych, analitycznych i okołolegisłacyjnych. W kompleksowy sposób ma ona uregulować sprawy sukcesji w dużych i średnich polskich firmach – przede wszystkim rodzinnych, ale nie tylko. W efekcie zaś fundacja rodzinna ma być podstawowym narzędziem przy wielopokoleniowej sukcesji w biznesie, podobnie jak jest to w krajach „starej” Europy. Martwi jedynie, że namacalnego efektu prac okołolegisłacyjnych, trwających i tak bardzo długo, wciąż nie widać...

Jeśli już projekt się ukaże, bardzo istotne, jeśli nie najważniejsze, będą modyfikacje obowiązujących przepisów, jakie ustawodawca proponuje w odniesieniu do zachowku, oraz sposób opodatkowania samej fundacji i jej beneficjentów. Dobrze przemyślane przepisy pomogą polskim firmom przez pokolenia budować swoją wartość.

Postulaty i wnioski

Zachówek i jego miarkowanie. Byłoby wskazane, aby propozycja legislacyjna przewidywała możliwość zmniejszenia zachowku, odroczenia jego płatności lub rozłożenia na raty na dłuższy okres. W przypadku majątku wniesionego do fundacji, który podlegałby zaliczeniu do masy spadkowej, wskazane byłoby dopuszczenie rozłożenia spłaty należności z tytułu zachowku na dłuższy okres. Odpowiednio wydłużony okres (np. do 10 lat) minimalizowałby ryzyko konieczności spieniężenia części aktywów fundacji, a tym samym przyczyniłby się do pełniejszej realizacji celów, dla których fundacje rodzinne mają zostać powołane, czyli utrzymania integralności polskich firm rodzinnych.

Dla pełniejszej ochrony integralności przedsiębiorstwa wniesionego do fundacji zasadne byłoby także pomniejszenie zachowku o wartość faktycznie otrzymanych przez uprawnionego do niego świadczeń nie tylko w chwili wypłaty, lecz także o wszelkie wypłaty przysługujące uprawnionemu z tytułu uczestnictwa w fundacji w okresie równoważnym okresowi rozłożenia zachowku na raty.

Wkład do fundacji jako darowizna. Fundator będzie przekazywał fundacji rodzinnej swój majątek poprzez

darowiznę. Godne rozważenia byłoby ograniczenie okresu od dokonania darowizny na rzecz fundacji (jako osoby trzeciej) do śmierci fundatora, w którym wartość tej darowizny należałoby zaliczyć do masy spadkowej, przykładowo do 3–5 lat (w wielu jurysdykcjach zagranicznych okres ten ograniczony jest nawet do dwóch lat). Takie ograniczenie czasowe byłoby uzasadnione także średnim okresem niezbędnym do zaplanowania w pełni efektywnej sukcesji.

Podatki. Komunikowane publicznie założenia projektu ustawy o fundacji rodzinnej zakładały, iż efektywna stawka opodatkowania przy wypłatach świadczeń na rzecz beneficjentów (po wykorzystaniu bufora na zwolnienie przynależne I i II grupie podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od spadków i darowizn) wyniosłaby 34,4 proc. (tj. 19 proc. CIT od dochodu spółki rodzinnej działającej „pod” fundacją plus 19-proc. podatek od spadków i darowizn od świadczeń wypłaconych beneficjentom). Nie przystaje to do rozwiązań oferowanych „swoim” przedsiębiorcom rodzinnym przez inne kraje. Tak wysoka efektywna stawka najpewniej nie byłaby zachęcająca dla właścicieli firm rodzinnych, aby skorzystać z fundacji rodzinnej – wielu z nich wciąż prowadzi duże firmy w formie zwykłej działalności gospodarczej lub spółek jawnych albo cywilnych i korzysta z jednokrotnego opodatkowania dochodu.

Mając na uwadze wszystkie korzyści, które fundacja oferowałaby dla polskiej gospodarki, godne rozważenia byłoby opodatkowanie świadczeń otrzymywanych przez beneficjentów niższą niż 19 proc. stawką podatku od spadków i darowizn. Gdyby np. obniżyć tę stawkę do 10 proc., efektywna stawka opodatkowania majątku rodzinnego (po wykorzystaniu bufora na zwolnienie przynależne I i II grupie podatkowej) wyniosłaby 27,1 proc. (tj. 19 proc. CIT od dochodu spółki rodzinnej plus 10-proc. podatek od spadków i darowizn od świadczeń wypłaconych beneficjentom). Wydaje się to być rozsądną próbą pogodzenia interesów fiskalnych z interesami bardziej strategicznymi z perspektywy Skarbu Państwa, tj. zachowaniem w rękach rodzinnych przedsiębiorców jak największej liczby firm „polskich na pokolenia”, niepodatnych na próby przejmowania przez zagraniczny kapitał i umiających zarazem konkurować w międzynarodowym otoczeniu.

Doradcy pomogli w pandemii. Jaki będzie 2021 r.?

To był wyjątkowy i trudny rok również dla doradców podatkowych. Część firm i kancelarii doradczych zaoferowała **wsparcie dla przedsiębiorców** – nie tylko swoich klientów. Doradcy świadczyli też pomoc w ramach samorządu zawodowego

Lukasz Zalewski

lukasz.zalewski@infor.pl

COVID-19 i szybki lockdown rok temu zaskoczył wszystkich. Wiele firm z dnia na dzień musiało zrobić przerwę w działalności lub mocno ją ograniczyć. Pracowników wysłać na pracę zdalną lub ograniczyć im pensje. Ratować firmę i zatrudnienie. Walczyć o przetrwanie. Ruszyły tarcze antykryzysowe, potem tarcza finansowa PFR. Firmy, aby z nich skorzystać, musiały spełnić określone wymogi. Wszystkie te zdarzenia i kolejne (np. lockdown w sądach administracyjnych) spadły jak grom z jasnego nieba również na doradców podatkowych. W tej sytuacji podjęli oni wiele działań, zarówno skierowanych do własnych klientów, jak i innych przedsiębiorców, chcących skorzystać z pomocy. Swoją rolę odegrała też Krajowa Izba Doradców Podatkowych.

Choć wszystkim się wydawało, że na jesieni zeszłego roku sytuacja zostanie opanowana i wrócimy do względnej normalności, rzeczywistość negatywnie zweryfikowała te nadzieje. Do tego doszło wiele zmian podatkowych, które również wymagały obsługi.

Obecny, 2021 rok jak na razie też stoi pod znakiem pandemii. To będzie wyzwanie dla doradców.

Firmy wdrożyły pomoc

Jak wynika z opisów projektów zrealizowanych przez część firm biorących udział w tegorocznym rankingu DGP, wiele z nich wdrożyło działania pomocowe związane z epidemią. Nie pytaliśmy o to w ankietach. Część firm sama wskazała jako swoje osiągnięcie pomoc skierowaną do przedsiębiorców.

Pierwszym krokiem po ogłoszeniu pandemii i lockdownu było usystematyzowanie i przekazanie informacji o możliwych rozwiązaniach podatkowych.

Przykładowo, jak wskazało MDDP, wraz z pierwszymi dniami kwarantanny w firmie powstał i zaczął działać interdyscyplinarny zespół złożony z ekspertów w zakresie prawa, podatków, finansów, kadr i płac i księgowości, którzy każdego dnia analizują wpływ epidemii koronawirusa na różne aspekty funkcjonowania przedsiębiorstwa i dzielą się swoją wiedzą z przedsię-

biorstwami. – MDDP różnymi kanałami dostarczała bezpłatnych informacji, dzięki którym wszystkie potrzebne informacje trafiły do dziesiątek tysięcy przedsiębiorców w całym kraju – wskazała firma w ankiecie.

PwC oferowała podobne wsparcie. Jak wskazuje, w pierwszych tygodniach pandemii jej eksperci podatkowi i prawni prowadzili bezpłatną, całodobową infolinię, na której odpowiadali na pytania przedsiębiorców dotyczące COVID-19 z obszarów takich jak: skutki podatkowe, prawne i biznesowe zamknięcia lub ograniczenia działalności gospodarczej, składki PIT i ZUS oraz zasiłki, składanie zeznań podatkowych, konsekwencje podatkowe i karno-skarbowe wynikające z braku lub opóźnionej zapłaty zobowiązań podatkowych, korzystanie z wdrażanych przez państwo działań osłonowych, prawo pracy, systemy compliance jako narzędzia prewencyjne dla przedsiębiorców. – Przez miesiąc działania infolinii, na przełomie marca i kwietnia 2020 r. eksperci odpowiedzieli na pytania ok. 200 przedsiębiorców – informuje PwC.

PwC pomagało też przeciwdziałać zaburzeniom w płynności finansowej swoich klientów. Firma wspierała ich proponując szereg rozwiązań istotnie ograniczających obciążenia podatkowe i poprawiających płynność – w szczególności dzięki wnioskowi przygotowanemu przez zespół postępowań podatkowych wielu klientów:

- uzyskało przyspieszone zwroty VAT, na łączną kwotę ponad 255 mln zł,
- uzyskało decyzje o ograniczeniu zaliczek na podatek PIT i CIT na łączną kwotę prawie 10 mln zł,
- uzyskało decyzje o odroczeniu terminu płatności podatku na łączną kwotę 20 mln zł.

Projekt wsparcia (pro bono) dla przedsiębiorców w związku z COVID-19 uruchomiło też LTCA. Kancelaria utworzyła gorącą linię dla przedsiębiorców, przygotowała specjalny newsletter o wszystkich rozwiązaniach z tarcz antykryzysowych, przeprowadziła szereg darmowych szkoleń i webinarów. Zapewniła też pełne wsparcie w stosowaniu rozwiązań podatkowych (umorzenie

i rozłożenie na raty) oraz oferowała wsparcie w składaniu wniosków o dofinansowania. – Skutkiem naszych działań było udzielenie bezpośredniej pomocy na rzecz ponad 300 przedsiębiorców oraz firm, którzy uzyskali łącznie pomoc przekraczającą 30 mln zł – wskazuje LTCA.

Podobnie działali eksperci MDDP. W praktyce m.in. nieodpłatnie udzielali pomocy przy wypełnianiu i składaniu wniosków o wsparcie w ramach akcji, organizowanej przez rzecznika małych i średnich przedsiębiorców. Ekspersi MDDP pełnili też wirtualne dyżury dla stowarzyszonych we Francusko-Polskiej Izbie Gospodarczej firm, które potrzebowały konsultacji w kwestiach związanych z wdrażaniem rozwiązań zawartych w kolejnych tarczach antykryzysowych. Firma przygotowała też ponad 20 covidowych alertów opisujących kolejne zmiany wprowadzane w ramach tarcz antykryzysowych oraz wydała kompendium wiedzy „COVID-19: Wejście w życie Tarczy Antykryzysowej”. MDDP przeprowadziła też blisko 40 bezpłatnych webinarów, w których uczestniczyło łącznie ponad 2,5 tys. osób

oraz brało udział w ponad 10 webinarach organizowanych przez partnerów. Ekspersi MDDP udzielili prawie 150 wypowiedzi w mediach dotyczących wpływu epidemii na prowadzenie biznesu oraz problemów, na jakie mogą napotkać przedsiębiorcy ubiegający się o pomoc w ramach tarcz. Crido również kompleksowo pomagało podatnikom dotkniętym skutkami COVID-19, w szczególności w zakresie zarządzania ich płynnością finansową. Firma oferowała kompleksowe wsparcie dla ponad 70 podmiotów należących do 15 różnych grup kapitałowych. Realizowany projekt stanowił m.in. odpowiedź na brak dostępności przez większość 2020 r. programu dotyczącego ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, udzielanych na podstawie ordynacji. Program ten – SA.57172(2020/N) – został zaakceptowany przez Komisję Europejską dopiero w listopadzie. Ekspersi Crido przygotowali w sumie ponad 340 kompleksowych wniosków o odroczenie terminów płatności zobowiązań podatkowych (CIT/podatek od przychodów

z budynków/VAT/PIT/podatki od nieruchomości) i reprezentowali podatników w trakcie wszystkich zainicjowanych tymi wnioskami postępowań, mających na celu przyznanie wnioskowanych ulg. Łączna kwota należności podatkowych objętych tymi wnioskami przekroczyła 107,5 mln zł. Dzięki wykorzystaniu narzędzi, jakie daje ordynacja podatkowa, firma umożliwiła podatnikom ograniczenie płatności tzw. zaliczek uproszczonych na CIT na łączną kwotę przekraczającą 31,7 mln zł. Crido reprezentowało też podatników w 10 postępowaniach mających na celu skompensovanie przysługujących im nadpłat na poczet bieżących lub odraczanych należności podatkowych.

Deloitte m.in. w związku z pandemią wsparł inwestorów w kilkunastu projektach zmiany zezwoleń lub decyzji o wsparciu, mających na celu uratowanie już przyznanych ulg i tym samym często samych inwestycji strefowych lub w Polskiej Strefie Inwestycji.

Pomoc dla swoich klientów, w związku z COVID-19, zaoferowały również: Advicero Nexia, Alto Tax, Certus LTA, Grant Thornton, KPMG, J. Pustul i Współpracownicy Doradztwo podatkowo prawne, Olesiński i Wspólnicy, Taxpoint, Zimny Doradcy Podatkowi. Ponieważ problem pandemii dotknął wszystkich przedsiębiorców to musieli się z nim, w zakresie podatkowym, zmierzyć wszyscy doradcy i firmy doradcze. Część z nich zrobiła to w ramach samorządu zawodowego, Krajowej Izby Doradców Podatkowych, która również zaoferowała wsparcie podatnikom.

Pomoc w ramach KIDP

Samorząd pomagał na wielu polach. Informował, oferował porady, wsparcie w składaniu wniosków. Opiniował akty prawne. Izba opracowała m.in. bezpłatne poradniki. Utworzyła też specjalną stronę, na której można znaleźć informacje skierowane do podatników – podatkibezryzyka.pl.

W podatkowym podsumowaniu roku 2020 prof. Adam Mariański, przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych, ocenił również walkę z COVID-19.

– Ten rok przejdzie do historii jako ten, w którym cały świat musiał zmie-

rzyc się z pandemią o skali niespotykanej od stulecia – ocenił przewodniczący KRDP. Nie szczędził jednak słów krytyki. – Polskie pomysły na wsparcie biznesu w pandemii, zwłaszcza małego i średniego, oceniam jako dalece niewystarczające – komentował. Zdaniem prof. Mariańskiego, w kolejnych tzw. tarczach antykryzysowych zabrakło np. zdecydowanych działań obniżających podatki. Tarcze uchwalano w dużym pośpiechu, nie zawsze rządzący wsłuchiwali się w głos przedsiębiorców, a część przepisów wymagała natychmiastowych poprawek. Największą ulgę przedsiębiorcom przyniosła dopiero tzw. tarcza finansowa, czyli coś, co w świecie ekonomii nazywa się helikopter money. – Niestety zabrakło systemowych, stymulujących rozwój gospodarki zmian w prawie podatkowym i administracyjnym – dodał prof. Mariański.

Ocenił, że przepisy kolejnych wersji tarczy antykryzysowej były za bardzo skomplikowane, niezrozumiałe dla przedsiębiorców i trudne w zastosowaniu. – To na doradców podatkowych spadł obowiązek przeprowadzenia przedsiębiorców przez zawilości wniosków i przepisów pomocowych – wskazał przewodniczący KRDP. Przypomniał, że samorząd od początku starał się wskazywać najpilniejsze obszary wymagające zmian w prawie. Przykładowo izba zgłosiła do Ministerstwa Rozwoju pakiet ponad 60 konkretnych zmian przepisów, których wprowadzenie miało pomóc biznesowi utrzymać się na powierzchni. – Niestety, rząd w większości przypadków wolał rzucić na rynek gotówkę niż wprowadzić elementy pomocy systemowej, stymulującej gospodarkę w trudnym okresie – mówi Mariański.

Zwraca on również uwagę, że sukcesem środowiska doradców podatkowych było naprawienie kilku błędnych przepisów w tarczach antykryzysowych. – To doradcy podatkowi pierwsi wyłapali liczne błędy ustawodawcy, dzięki czemu Sejm miał możliwość naprawienia swoich błędów. Dzięki inicjatywie doradców podatkowych padł również jeden z ostatnich papierowych bastionów administracji skarbowej: tzw.

czynny żal, który do tej pory musiał być składany w formie papierowej. Tarcza antykryzysowa uchwalona w marcu dopuściła możliwość elektronicznego składania „czynnego żalu” – wskazuje Mariański.

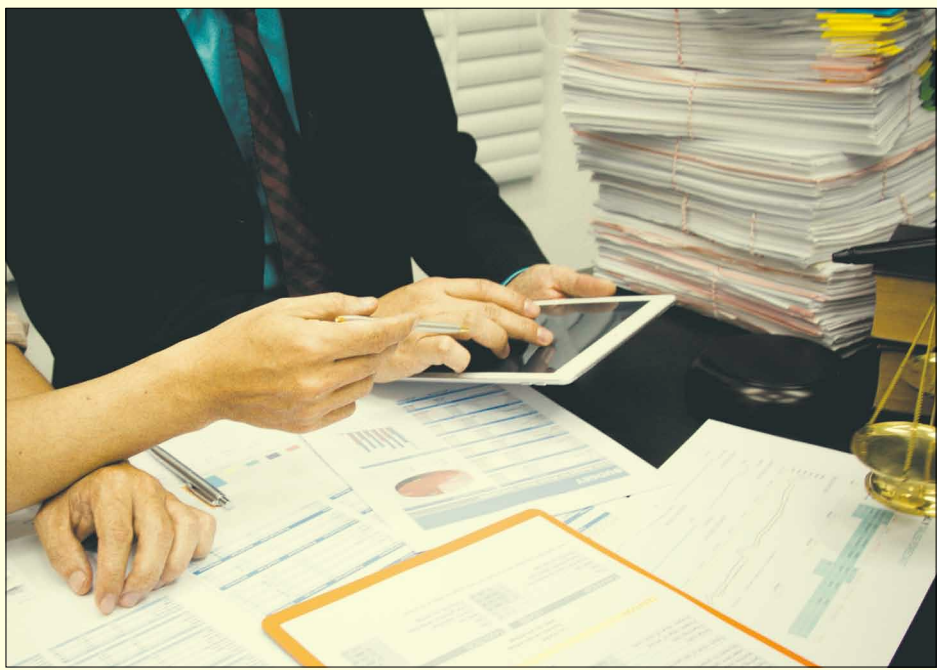
2021 r. też covidowy

Dla dopełnienia obrazu zeszłego roku dla doradców i ich klientów trzeba dodać, że ustawodawca nie zapomniał o zmianach w podatkach. Od 1 października zeszłego roku obowiązuje nowy JPK_VAT, a od 1 stycznia 2021 r. mamy kolejne zmiany w CIT, PIT, VAT i innych daninach. Wiele z nich wymagało od doradców kolejnych wzmocnień działań.

Jaki będzie 2021 r.? Dziś, pod koniec pierwszego kwartału wiemy już, że ten rok, przynajmniej częściowo, może również upłynąć pod znakiem pandemii i obustrzeń z nią związanych. Oznacza to kolejne wyzwania dla doradców podatkowych.

Tak twierdzi również Radomir Szaraniec, doradca podatkowy i wiceprzewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych. Zwraca on uwagę, że walka z pandemią mocno nadwyrężyła budżet. Rząd od 1 stycznia opodatkował CIT-em spółki komandytowe. Zdaniem Radomira Szafranca, to na pewno nie koniec pomysłów na szukanie pieniędzy w kieszeniach podatników. Czego można się spodziewać? Zdaniem Radomira Szafranca wzmoczonych kontroli skarbowych, weryfikowania działań optymalizacyjnych zastosowanych jeszcze przed wprowadzeniem klauzuli o unikaniu opodatkowania, a także nowych ulg – na powrót i rycałtu dla nierezydentów oraz wprowadzenia tzw. prekluzji dowodowej w postępowaniach podatkowych. Jak mówi wiceprzewodniczący KRDP, ta ostatnia propozycja budzi duże obawy środowiska doradców podatkowych. Dlaczego? – Taka zmiana zupełnie zmieni filozofię prowadzenia postępowań podatkowych i znacząco osłabi pozycję podatników względem administracji skarbowej – mówi Szafraniec.

O tych zmianach informowaliśmy również na łamach DGP. Nie zapomnijmy również, że zmiany podatkowe przewiduje też tzw. Nowy ład, który mają w najbliższym czasie ogłosić rządzący.

for. Shutterstock

STWÓRZMY WSPÓLNIE **STRATEGIĘ PODATKOWĄ**

„Skorzystaj z naszej wiedzy i doświadczenia, aby prawidłowo wypełnić obowiązek publikowania informacji o realizowanej strategii podatkowej.”

Piotr Liss
Tax Partner
w RSM Poland

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

Audyt | Księgowość | Doradztwo podatkowe | Usługi korporacyjne
Kadry i płace | IT consulting | Due diligence | Ceny transferowe | M&A

www.rsmmpoland.pl
biuro@rsmmpoland.pl

